

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๗๐
วันศุกร์ ที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๙
ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

กรรมการผู้มาประชุม คือ

๑. นายมีชัย ฤชุพันธุ์	ประธานกรรมการ
๒. นายสุพจน์ ไข่มุกด์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายอภิชาติ สุขัคคานนท์	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นายอมร วาณิชวิวัฒน์	โฆษกกรรมการ
๕. นายนครินทร์ สิงห์เสนา	โฆษกกรรมการ
๖. นายชาติชาย ณ เชียงใหม่	โฆษกกรรมการ
๗. นายอุดม รัฐอมฤต	โฆษกกรรมการ
๘. นางกิริณา สุมาวงศ์	กรรมการ
๙. นางจรี วิจิตรวาทการ	กรรมการ
๑๐. นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย	กรรมการ
๑๑. นายเอียรชัย ณ นคร	กรรมการ
๑๒. พลเอก นิวัติ ศรีเพ็ญ	กรรมการ
๑๓. นายประพันธ์ นัยโกวิท	กรรมการ
๑๔. นายภัทร คำพิทักษ์	กรรมการ
๑๕. นายภูมรัตน์ ทักษาดิพงษ์	กรรมการ
๑๖. พลตรี วีระ โรจนนาค	กรรมการ
๑๗. นายศุภชัย ยาวะประภาษ	กรรมการ
๑๘. นายอัษฎพร จารุจินดา	กรรมการ
๑๙. พลเอก อัฐพร เจริญพานิช	กรรมการ
๒๐. นายปกรณ์ นิลประพันธ์	เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง
๒๑. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	เลขาธิการกรรมการ คนที่สอง

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

ผู้ช่วยเลขาธิการในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. นายจินตพันธุ์ ทังสุบุตร	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการพิเศษ
๒. นายวราห์ เห่งพุ่ม	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๑. นายนาถ ดวงวิชัย	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานประธานรัฐสภา
๒. ว่าที่เรือตรี ยุทธนา สำเภาเงิน	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมการการปกครอง

ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

๑. นางกาญจนารัตน์ สิริโรจน์
๒. นายเชษฐา โทณะวนิก

ผู้ชำนาญการประจำตัวกรรมการ

นางสาวจิตติพร วิชัยธนพัฒน์

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๔๐ นาฬิกา

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๐ วันจันทร์ ที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๑ วันอังคาร ที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๒ วันพุธ ที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๓ วันพฤหัสบดี ที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๔ วันจันทร์ ที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๕ วันอังคาร ที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๖ วันพุธ ที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๗ วันพฤหัสบดี ที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๘ วันศุกร์ ที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๙ วันจันทร์ ที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๒๐ วันอังคาร ที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๒๑ วันพุธ ที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๒๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๒๓ วันศุกร์ ที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๒๔ วันจันทร์ ที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๒๕ วันอังคาร ที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๒๖ วันพุธ ที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๒๗ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๒๘ วันศุกร์ ที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๒๙ วันจันทร์ ที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๓๐ วันอังคาร ที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๓๑ วันพุธ ที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

- [illegible]

- บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๖๙ วันพฤหัสบดี ที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๙
อยู่ระหว่างการตรวจทานของนายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

พิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช

ก่อนเริ่มพิจารณาบททวนร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช เป็นรายมาตรา (ต่อจากการประชุมครั้งที่แล้ว) ที่ประชุมได้มีการพิจารณาร่างมาตราที่ค้างการพิจารณาเมื่อคราวประชุม คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๖๙ เมื่อวันที่วันพฤหัสบดี ที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๙ ดังนี้

นายธนวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง ชี้แจงว่า ในร่างมาตรา ๑๓๑ มีกรรมการ เสนอให้เพิ่มความว่า “(๑๐) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ” เป็น อนุมาตราใหม่ และร่างมาตรา ๑๓๑ (๒) ความว่า “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่ง สมาชิกวุฒิสภา” มีกรรมการเสนอแก้ไขเป็น “(๒) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่ง เลือกสมาชิกวุฒิสภา” เนื่องจากสมาชิกวุฒิสภามาจากการเลือก

มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ที่มาของสมาชิกวุฒิสภามาจากการเลือกกันเอง การเลือกข้ามกลุ่ม และมีการจับสลาก ดังนั้น การใช้ความว่า “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิก วุฒิสภา” จะมีความหมายกว้างและครอบคลุมมากกว่า

ส่วนการเพิ่มความเป็น (๑๐) นั้น ประธานกรรมการกล่าวว่า ไม่ควรเพิ่มความว่า “(๑๐) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ” เป็นอนุมาตราใหม่ เนื่องจาก กฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐต้องให้กระทรวงการคลังเป็นผู้เสนอ

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๓๑ โดยไม่มีการแก้ไข

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง ขอให้ที่ประชุมพิจารณาร่างมาตรา ๑๒๘ วรรคแปด เนื่องจากมีกรรมการเสนอแก้ไขความว่า “กรรมาธิการสามัญ” เป็นความว่า “คณะกรรมาธิการ สามัญ”

ประธานกรรมการกล่าวว่า ร่างมาตรา ๑๒๘ วรรคแปด หากใช้ความว่า “คณะกรรมาธิการ” จะหมายถึงคณะกรรมาธิการสามัญประจำสภาเท่านั้นที่มาจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมด ดังนั้น จึงใช้คำว่า “กรรมาธิการ” เพื่อนำไปใช้ทั้งกรรมาธิการสามัญและกรรมาธิการวิสามัญ โดยคำว่า “ทั้งหมด” ในวรรคแปด หมายความว่า ไม่ว่าจะเป็นคณะกรรมาธิการสามัญหรือวิสามัญก็ตาม ตัวจำนวน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่อยู่ในคณะกรรมาธิการนั้นทั้งหมดจะต้องเป็นสัดส่วน

มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ร่างมาตรา ๑๒๘ วรรคสอง ควรแก้ไขจาก “ ... ในการดำเนินการ ของกรรมาธิการก็ดี ... ” เป็น “ ... ในการดำเนินการของคณะกรรมาธิการก็ดี ... ”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๒๘ ดังนี้

“มาตรา ๑๒๘ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีอำนาจเลือกสมาชิกของแต่ละสภาตั้งเป็น คณะกรรมาธิการสามัญ และมีอำนาจเลือกบุคคลผู้เป็นสมาชิกหรือมิได้เป็นสมาชิก ตั้งเป็นคณะกรรมาธิการ

วิสามัญ หรือคณะกรรมการร่วมกันตามมาตรา ๑๓๙ เพื่อกระทำการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ และรายงานให้สภาทราบตามระยะเวลาที่สภากำหนด

การกระทำการ การสอบหาข้อเท็จจริง หรือการศึกษาตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของสภา และหน้าที่และอำนาจตามที่ระบุไว้ในการจัดตั้งคณะกรรมการก็ดี ในการดำเนินการของคณะกรรมการก็ดี ต้องไม่เป็นเรื่องซ้ำซ้อนกัน ในกรณีที่การกระทำการ การสอบหาข้อเท็จจริงหรือการศึกษาในเรื่องใด มีความเกี่ยวข้องกัน ให้เป็นหน้าที่ของประธานสภาที่จะต้องดำเนินการให้คณะกรรมการที่เกี่ยวข้องทุกชุดร่วมกันดำเนินการ

ในการสอบหาข้อเท็จจริง คณะกรรมการจะมอบอำนาจหรือมอบหมายให้บุคคลหรือคณะบุคคลใดกระทำการแทนมิได้

คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งมีอำนาจเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่นั้นได้ แต่การเรียกเช่นนั้นมิให้ใช้บังคับแก่ผู้พิพากษาหรือตุลาการที่ปฏิบัติตามหน้าที่หรือใช้อำนาจในกระบวนการพิจารณาพิพากษาอรรถคดี หรือการบริหารงานบุคคลของแต่ละศาล และมีให้ใช้บังคับแก่ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจโดยตรงในแต่ละองค์กรตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญหรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ แล้วแต่กรณี

ให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาที่จะต้องสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับ ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็นตามที่คณะกรรมการเรียก

ให้สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเปิดเผยบันทึกการประชุม รายงานการดำเนินการ รายงานการสอบหาข้อเท็จจริง หรือรายงานการศึกษา แล้วแต่กรณี ของคณะกรรมการให้ประชาชนทราบ เว้นแต่สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณี มีมติมิให้เปิดเผย

เอกสิทธิ์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒๓ นั้น ให้คุ้มครองถึงบุคคลผู้กระทำหน้าที่และผู้ปฏิบัติตามคำเรียกตามมาตรานี้ด้วย

กรรมการวิสามัญซึ่งตั้งจากผู้ซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมด ต้องมีจำนวนตามหรือใกล้เคียงกับอัตราส่วนของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของแต่ละพรรคการเมืองที่มีอยู่ในสภาผู้แทนราษฎร

ในระหว่างที่ยังไม่มีข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา ๑๒๗ ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้กำหนดอัตราส่วนตามวรรคแปด”

จากนั้นที่ประชุมพิจารณาทบทวนร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (ต่อจากการประชุมครั้งที่แล้ว) โดยเริ่มพิจารณาเรียงลำดับเป็นรายมาตรา ตั้งแต่มาตรา ๑๓๒ เป็นต้นไป สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

มาตรา ๑๓๒

“มาตรา ๑๓๒ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญจะเสนอได้ก็แต่โดย

(๑) คณะรัฐมนตรี โดยข้อเสนอแนะของศาลฎีกา ศาลรัฐธรรมนูญ หรือองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้อง

(๒) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร”

ประเด็นการพิจารณา

-ไม่มี-

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๓๒ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๓๓

“มาตรา ๑๓๓ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาให้กระทำเช่นเดียวกับพระราชบัญญัติ เว้นแต่

(๑) ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ สภาผู้แทนราษฎรต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่าง และในกรณีที่จำเป็นต้องมีการตั้งกรรมาธิการร่วมกันของทั้งสองสภา จะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันที่ตั้งคณะกรรมการร่วมกัน ในกรณีที่สภาผู้แทนราษฎรดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าสภาผู้แทนราษฎรให้ความเห็นชอบตามร่างที่มีการเสนอครั้งแรก หรือที่ได้รับจากวุฒิสภา แล้วแต่กรณี

(๒) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สาม และการลงคะแนนตาม (๔) ต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภาหรือของทั้งสองสภารวมกัน แล้วแต่กรณี

(๓) ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญแล้ว ให้รัฐสภาส่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นไปยังศาลฎีกา ศาลรัฐธรรมนูญ หรือองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ความเห็น ในกรณีที่ศาลฎีกา ศาลรัฐธรรมนูญ หรือองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องไม่มีข้อทักท้วงภายในสิบวันนับแต่วันที่รับร่างดังกล่าว ให้รัฐสภาดำเนินการต่อไป

(๔) ในกรณีที่ศาลฎีกา ศาลรัฐธรรมนูญ หรือองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้อง เห็นว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือทำให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญได้ ให้เสนอความเห็นไปยังรัฐสภา และให้รัฐสภาประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นดังกล่าว ในการนี้ ให้รัฐสภามีอำนาจแก้ไขเพิ่มเติม ตามข้อเสนอของศาลฎีกา ศาลรัฐธรรมนูญ หรือองค์กรอิสระ ตามที่เห็นสมควรได้ และเมื่อดำเนินการแล้วให้รัฐสภาดำเนินการต่อไป”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขร่างมาตรา ๑๓๓ (๑) เป็นดังนี้ “... และในกรณีที่จำเป็นต้องมีการตั้งคณะกรรมการร่วมกันของทั้งสองสภา ...” และขอให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการปรับปรุงความในร่างมาตรา ๑๓๓ โดยให้เป็นการประชุมร่วมกันของทั้งสองสภาเฉพาะใน (๔) ส่วน (๑) และ (๒) ให้เป็นการประชุมของแต่ละสภา

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๑๓๓

มาตรา ๑๓๔

“มาตรา ๑๓๔ ร่างพระราชบัญญัติจะเสนอได้ก็แต่โดย

(๑) คณะรัฐมนตรี

(๒) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่ายี่สิบคน

(๓) ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคนเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามหมวด ๓ หรือหมวด ๖ ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

ในกรณีที่ร่างพระราชบัญญัติซึ่งมีผู้เสนอตาม (๒) หรือ (๓) เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน จะเสนอได้ก็ต่อเมื่อมีคำรับรองของนายกรัฐมนตรี

ร่างพระราชบัญญัติให้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรก่อน”

ประเด็นการพิจารณา

-ไม่มี-

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๓๔ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๓๕

“มาตรา ๑๓๕ ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน หมายความว่า ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) การตั้งขึ้น ยกเลิก ลด เปลี่ยนแปลง แก้ไข ผ่อน หรือวางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวกับภาษีหรืออากร

(๒) การจัดสรร รับ รักษา หรือจ่ายเงินแผ่นดิน หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดิน

(๓) การกู้เงิน การค้ำประกัน การใช้เงินกู้ หรือการดำเนินการที่ผูกพันทรัพย์สินของรัฐ

(๔) เงินตรา

ในกรณีที่เป็นที่สงสัยว่าร่างพระราชบัญญัติใดเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ให้เป็นอำนาจของที่ประชุมร่วมกันของประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานคณะกรรมการธิการสามัญของสภาผู้แทนราษฎรทุกคณะเป็นผู้วินิจฉัย

ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรจัดให้มีการประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณากรณีตามวรรคสอง ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีกรณีดังกล่าว

มติของที่ประชุมร่วมกันตามวรรคสอง ให้ใช้เสียงข้างมากเป็นประมาณ ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด”

ประเด็นการพิจารณา

-ไม่มี-

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๓๕ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๓๖

“มาตรา ๑๓๖ ร่างพระราชบัญญัติใดที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็นผู้เสนอ และในชั้นรับหลักการไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน แต่สภาผู้แทนราษฎรได้แก้ไขเพิ่มเติม และประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทักท้วงต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรว่าการแก้ไขเพิ่มเติมนั้นทำให้มีลักษณะเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรสั่งระงับการพิจารณาไว้ก่อน เพื่อดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๑๓๕ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่

ในกรณีที่ที่ประชุมร่วมกันตามวรรคหนึ่งวินิจฉัยว่า การแก้ไขเพิ่มเติมทำให้ร่างพระราชบัญญัตินั้นมีลักษณะเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นไปให้นายกรัฐมนตรีรับรอง ถ้านายกรัฐมนตรีไม่ให้คำรับรอง ให้สภาผู้แทนราษฎรดำเนินการแก้ไขเพื่อมิให้ร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน”

ประเด็นการพิจารณา

-ไม่มี-

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๓๖ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๓๗

“มาตรา ๑๓๗ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ และลงมติเห็นชอบแล้ว ให้สภาผู้แทนราษฎรเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อวุฒิสภา วุฒิสภาต้องพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เสนอมานั้นให้เสร็จภายในหกสัปดาห์ แต่ถ้าร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ต้องพิจารณาให้เสร็จภายในสามสัปดาห์ ทั้งนี้ เว้นแต่วุฒิสภาจะได้ลงมติให้ขยายเวลาออกไปเป็นกรณีพิเศษ ซึ่งต้องไม่เกินสามสัปดาห์ กำหนดวันดังกล่าวให้หมายถึงวันในสมัยประชุม และให้เริ่มนับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัตินั้นมาถึงวุฒิสภา

ระยะเวลาในวรรคหนึ่ง ไม่ให้นับรวมระยะเวลาที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๑๔๑

ถ้าวุฒิสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติไม่เสร็จภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าวุฒิสภาได้ให้ความเห็นชอบในร่างพระราชบัญญัตินั้น

ในกรณีที่สภาผู้แทนราษฎรเสนอร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินไปยังวุฒิสภา ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรแจ้งให้วุฒิสภาทราบและให้ถือเป็นเด็ดขาด หากมิได้แจ้ง ให้ถือว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน”

ประเด็นการพิจารณา

-ไม่มี-

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๓๗ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๓๘

“มาตรา ๑๓๘ เมื่อได้รับร่างพระราชบัญญัติจากสภาผู้แทนราษฎร ให้วุฒิสภาส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อคณะกรรมการธิการเพื่อพิจารณาโดยพลัน ในการนี้ วุฒิสภาจะแก้ไขเพิ่มเติมหลักการของร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรรับไว้พิจารณาก็ได้”

ประเด็นการพิจารณา

ที่ประชุมเห็นควรให้ตัดร่างมาตรา ๑๓๘ ออกทั้งมาตรา

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติตัดร่างมาตรา ๑๓๘ ออกทั้งมาตรา

มาตรา ๑๓๙

“มาตรา ๑๓๙ เมื่อวุฒิสภาได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเสร็จแล้ว

(๑) ถ้าเห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร ให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๑๔๗

(๒) ถ้าไม่เห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร ให้ยับยั้งร่างพระราชบัญญัตินั้นไว้ก่อน และส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นคืนไปยังสภาผู้แทนราษฎร

(๓) ถ้าแก้ไขเพิ่มเติม ให้ส่งร่างพระราชบัญญัติตามที่แก้ไขเพิ่มเติมนั้นไปยังสภาผู้แทนราษฎร ถ้าสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติม ให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๑๔๗ ถ้าเป็นกรณีอื่น ให้แต่ละสภาตั้งบุคคลซึ่งเป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกแห่งสภานั้น ๆ มีจำนวนเท่ากัน ตามที่สภาผู้แทนราษฎรกำหนด ประกอบเป็นคณะกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณาร่างนั้น และให้คณะกรรมการร่วมกันรายงานและเสนอร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการร่วมกันได้พิจารณาแล้วต่อสภาทั้งสอง ถ้าสภาทั้งสองต่างเห็นชอบด้วยร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการร่วมกันได้พิจารณาแล้ว ให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๑๔๗ ถ้าสภาใดสภาหนึ่งไม่เห็นชอบด้วย ไม่ว่าอีกสภาหนึ่งจะได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นแล้วหรือไม่ ให้ยับยั้งร่างพระราชบัญญัตินั้นไว้ก่อน

การประชุมคณะกรรมการร่วมกันต้องมีกรรมการของสภาทั้งสองมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม และให้นำมาตรา ๑๕๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ถ้าวุฒิสภาไม่ส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นคืนไปยังสภาผู้แทนราษฎรภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๑๓๗ ให้ถือว่าวุฒิสภาได้ให้ความเห็นชอบในร่างพระราชบัญญัตินั้น และให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๔๗ ต่อไป”

ประเด็นการพิจารณา

-ไม่มี-

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๓๙ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๔๐

“มาตรา ๑๔๐ สภาผู้แทนราษฎรจะยกร่างพระราชบัญญัติที่ต้องยับยั้งไว้ตามมาตรา ๑๓๙ ขึ้นพิจารณาใหม่ได้เมื่อพ้นหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่

(๑) วันที่วุฒิสภาส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นคืนไปยังสภาผู้แทนราษฎร สำหรับกรณีการยับยั้งตามมาตรา ๑๓๙ (๒)

(๒) วันที่สภาใดสภาหนึ่งไม่เห็นชอบด้วย สำหรับกรณีการยับยั้งตามมาตรา ๑๓๙ (๓)

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าสภาผู้แทนราษฎรลงมติยืนยันร่างที่ผ่านการพิจารณาจากสภาผู้แทนราษฎร หรือร่างที่คณะกรรมการร่วมกันพิจารณา ด้วยคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ให้ถือว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นอันได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา และให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๑๔๗

ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔๕ วรรคสี่ ระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันตามวรรคหนึ่งให้ลดเหลือสิบวัน กรณีที่ร่างพระราชบัญญัติที่ต้องยับยั้งไว้นั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน”

ประเด็นการพิจารณา

-ไม่มี-

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๔๐ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๔๑

“มาตรา ๑๔๑ ในระหว่างที่มีการยับยั้งร่างพระราชบัญญัติใดตามมาตรา ๑๓๙ คณะรัฐมนตรีหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะเสนอร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการอย่างเดียวกันหรือคล้ายกันกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติที่ต้องยับยั้งไว้มิได้

ในกรณีที่สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอหรือส่งให้พิจารณานั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการอย่างเดียวกันหรือคล้ายกันกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติที่ต้องยับยั้งไว้ ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือประธานวุฒิสภาส่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย ถ้าศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการอย่างเดียวกันหรือคล้ายกันกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติที่ต้องยับยั้งไว้ ให้ร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป”

ประเด็นการพิจารณา

-ไม่มี-

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๔๑ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๔๒

“มาตรา ๑๔๒ การจ่ายเงินแผ่นดิน จะกระทำได้เฉพาะที่ได้อนุญาตไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายเกี่ยวกับการโอนงบประมาณ หรือกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง เว้นแต่ในกรณีจำเป็นรีบด่วนจะจ่ายไปก่อนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ ในกรณีเช่นว่านี้ ต้องตั้งงบประมาณรายจ่ายชดใช้ในพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่ายหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณถัดไป”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า หลังจากการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนจะนำร่างมาตรา ๑๔๒ มาพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรอการพิจารณาร่างมาตรา ๑๔๒

มาตรา ๑๔๓

“มาตรา ๑๔๓ งบประมาณรายจ่ายของแผ่นดินให้ทำเป็นพระราชบัญญัติ ถ้าพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณออกไม่ทันปีงบประมาณใหม่ ให้ใช้กฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณปีก่อนนั้นไปพลางก่อน

รัฐต้องจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอกับการปฏิบัติหน้าที่โดยอิสระของรัฐสภา ศาล องค์การอิสระและองค์กรอัยการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขร่างมาตรา ๑๔๓ วรรคสอง เป็นดังนี้ “รัฐต้องจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่โดยอิสระของรัฐสภา ศาล องค์การอิสระ และองค์กรอัยการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ” เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐต้องให้กระทรวงการคลังเป็นผู้เสนอ จึงไม่ควรกำหนดให้เป็นพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๔๓ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๔๓ งบประมาณรายจ่ายของแผ่นดินให้ทำเป็นพระราชบัญญัติ ถ้าพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณออกไม่ทันปีงบประมาณใหม่ ให้ใช้กฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายในปีก่อนนั้นไปพลางก่อน

รัฐต้องจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่โดยอิสระของรัฐสภา ศาล องค์การอิสระ และองค์กรอัยการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ”

มาตรา ๑๔๔

“มาตรา ๑๔๔ ในการนำเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณต้องแสดงแหล่งที่มาและประมาณการรายได้ และผลสัมฤทธิ์ที่จะได้รับจากการจ่ายเงิน และความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนพัฒนาต่าง ๆ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขร่างมาตรา ๑๔๔ เป็นดังนี้ “มาตรา ๑๔๔ ในการนำเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณต้องแสดงแหล่งที่มาและประมาณการรายได้ และผลสัมฤทธิ์ที่จะได้รับจากการจ่ายเงิน และความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนพัฒนาต่าง ๆ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ” เช่นเดียวกับร่างมาตรา ๑๔๓

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๔๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๔๔ ในการนำเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณต้องแสดงแหล่งที่มาและประมาณการรายได้ และผลสัมฤทธิ์ที่จะได้รับจากการจ่ายเงิน และความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนพัฒนาต่าง ๆ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ”

มาตรา ๑๔๕

“มาตรา ๑๔๕ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย สมาชิกผู้แทนราษฎรจะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยห้าวันนับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัตินี้ถึงสภาผู้แทนราษฎร

ถ้าสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัตินั้น และให้เสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณา

ในการพิจารณาของวุฒิสภา วุฒิสภาจะต้องให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบ ภายในยี่สิบวันนับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัตินั้นมาถึงวุฒิสภา โดยจะแก้ไขเพิ่มเติมใด ๆ ก็ได้ ถ้าพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวให้ถือว่าวุฒิสภาเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัตินั้น ในกรณีเช่นนี้และในกรณีที่วุฒิสภาให้ความเห็นชอบ ให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๑๕๐

ถ้าวุฒิสภาไม่เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ให้นำมาตรา ๑๔๐ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยให้ยกขึ้นพิจารณาใหม่ได้ทันที”

ประเด็นการพิจารณา

มีกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๔๕ วรรคสี่ เป็นดังนี้ “ถ้าวุฒิสภาไม่เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ให้นำมาตรา ๑๔๐ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยให้สภาผู้แทนราษฎรยกขึ้นพิจารณาใหม่ได้ทันที” เพื่อให้ความในวรรคนี้สมบูรณ์

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๔๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๔๕ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย สภาผู้แทนราษฎรจะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยห้าวันนับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัตินี้มาถึงสภาผู้แทนราษฎร

ถ้าสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัตินั้น และให้เสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณา

ในการพิจารณาของวุฒิสภา วุฒิสภาจะต้องให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบ ภายในยี่สิบวันนับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัตินั้นมาถึงวุฒิสภา โดยจะแก้ไขเพิ่มเติมใด ๆ ก็ได้ ถ้าพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวให้ถือว่าวุฒิสภาเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัตินั้น ในกรณีเช่นนี้และในกรณีที่วุฒิสภาให้ความเห็นชอบ ให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๑๕๐

ถ้าวุฒิสภาไม่เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ให้นำมาตรา ๑๔๐ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยให้สภาผู้แทนราษฎรยกขึ้นพิจารณาใหม่ได้ทันที”

มาตรา ๑๔๖

“มาตรา ๑๔๖ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะแปรญัตติเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการมิได้ แต่อาจแปรญัตติในทางลดหรือตัดทอนรายจ่ายซึ่งมิใช่รายจ่ายตามข้อผูกพันอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) เงินส่งใช้ต้นเงินกู้
- (๒) ดอกเบี้ยเงินกู้
- (๓) เงินที่กำหนดให้จ่ายตามกฎหมาย

ในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือของคณะกรรมการการ การเสนอการแปรญัตติ หรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการการ มีส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย จะกระทำมิได้

ในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวน สมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา เห็นว่ามีการกระทำที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคสอง ให้เสนอ ความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณา และศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่ได้รับความเห็นดังกล่าว ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามีการกระทำที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติตาม วรรคสอง ให้การเสนอ การแปรญัตติ หรือการกระทำดังกล่าวเป็นอันสิ้นผล ถ้าผู้กระทำการดังกล่าว เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา ให้ผู้กระทำการนั้นพ้นจากสมาชิกภาพนับแต่วันที่ ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย และให้ตัดสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้น แต่ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีเป็น ผู้กระทำการหรืออนุมัติให้กระทำการ หรือรู้ว่ามีกระทำการดังกล่าวแล้วแต่มิได้สั่งยับยั้ง ให้คณะรัฐมนตรี พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย และให้ตัดสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของ รัฐมนตรีที่พ้นจากตำแหน่งนั้น เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้อยู่ในที่ประชุมในขณะที่มีมติ และให้ผู้กระทำ การดังกล่าวต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายนั้นคืนพร้อมด้วยดอกเบี้ย

เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดรู้ว่ามีกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ถ้าอนุมัติหรือจัดสรรงบประมาณที่มีลักษณะดังกล่าวโดยมิได้บันทึกข้อโต้แย้งไว้เป็นหนังสือ ต้องรับผิดชอบ ใช้เงินนั้นคืนพร้อมด้วยดอกเบี้ยร่วมกับผู้กระทำการตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองด้วย ทั้งนี้ ตามจำนวนเงิน งบประมาณที่ได้จ่ายไป

การเรียกเงินคืนตามวรรคสามหรือวรรคสี่ ให้กระทำได้ภายในยี่สิบปีนับแต่วันที่มีการจัดสรร งบประมาณนั้น”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า ความในวรรคสองของร่างมาตรา ๑๔๖ เหมือนกับความใน รัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ หรือไม่

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง ชี้แจงว่า ความในวรรคสองของร่าง มาตรา ๑๔๖ เป็นการบัญญัติเช่นเดียวกับความที่บัญญัติในรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐

นายอัษฎพร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการยกร่างบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า เหตุที่มีการบัญญัติห้ามมิให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแปรญัตติขอปรับลดงบประมาณ เนื่องจาก ก่อนรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ประกาศใช้ งบประมาณที่ถูกแปรญัตติตัดหรือปรับลดจะถูกนำมาจัดสรรให้กับ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จึงเป็นเหตุให้รัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ บัญญัติห้ามมิให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอ ขอแปรญัตติปรับลดงบประมาณ

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความในร่างมาตรา ๑๔๖ วรรคสาม เป็นดังนี้ “ในกรณีที่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมด เท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา เห็นว่ามีการกระทำที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคสอง ให้เสนอความเห็นต่อ ศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณา และศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในเจ็ดวัน ...” เพื่อให้ความสมบูรณ์ขึ้น

ที่ประชุมแสดงความเห็น ดังนี้

- ควรปรับวรรคตอนของร่างมาตรา ๑๔๖ วรรคสอง ความว่า “...ให้การเสนอการแปรญัตติ...” เป็น “...ให้การเสนอ การแปรญัตติ...” เนื่องจากเมื่อพิจารณาถ้อยคำที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ความดังกล่าวมีการเว้นวรรค

นางกาญจนารัตน์ สิริโรจน์ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า รัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ฉบับประกาศในราชกิจจานุเบกษานั้น มีการเว้นวรรคระหว่างคำว่า “การเสนอ” และคำว่า “การแปรญัตติ”

ในประเด็นนี้ ที่ประชุมเห็นควรให้ปรับวรรคตอน ความว่า “...ให้การเสนอการแปรญัตติ...” เป็น ความว่า “...ให้การเสนอ การแปรญัตติ...”

- มีกรรมการสอบถามว่า ความว่า “...การกระทำด้วยประการใดๆ ...” นั้น มีความหมายรวมไปถึง ในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไปเสนอโครงการต่อหน่วยงานของรัฐ ซึ่งในกรณีนี้จะเอาผิดกับ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนดังกล่าวได้หรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า การที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไปเสนอโครงการต่อหน่วยงานของรัฐ สามารถกระทำได้ไม่เป็นความผิด ตราบใดที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนดังกล่าวไม่มีส่วนไปยุ่งเกี่ยวกับเงิน งบประมาณในโครงการนั้นๆ

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า การบัญญัติให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาไม่น้อย กว่าจำนวนหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา มีสิทธิเข้าชื่อร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญว่ามีการกระทำที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๑๔๖ นั้น เห็นว่า อาจเป็นกลไกที่ไม่อาจทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ได้ตรงตามเจตนารมณ์ของร่างมาตรานี้ได้ เนื่องจากต่างฝ่ายต่างได้รับผลประโยชน์

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาพบเห็นการกระทำผิดรัฐธรรมนูญตามร่างมาตรานี้แล้วไม่ดำเนินการใดๆ จะมีความผิดฐานจงใจไม่ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งความผิดดังกล่าวประชาชนสามารถร้องต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๔๖ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๔๗

“มาตรา ๑๔๗ ร่างพระราชบัญญัติที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีรอไว้ห้าวันนับแต่วันที่รับร่างพระราชบัญญัตินั้นจากรัฐสภา ถ้าไม่มีกรณีต้องดำเนินการตามมาตรา ๑๕๐ ให้นำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายภายในยี่สิบวันนับแต่วันพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว เพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับเป็นกฎหมายได้”

ประเด็นการพิจารณา

-ไม่มี-

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๔๗ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๔๘

“มาตรา ๑๔๘ ร่างพระราชบัญญัติใด พระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วยและพระราชทานคืนมายังรัฐสภา หรือเมื่อพ้นเก้าสิบวันแล้วมิได้พระราชทานคืนมา รัฐสภาจะต้องพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นใหม่ ถ้ารัฐสภามีมติยืนยันตามเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภาแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีนำร่างพระราชบัญญัตินั้นขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายอีกครั้งหนึ่ง เมื่อพระมหากษัตริย์มิได้ทรงลงพระปรมาภิไธยพระราชทานคืนมาภายในสามสิบวันให้นายกรัฐมนตรีนำพระราชบัญญัตินั้นประกาศในราชกิจจานุเบกษาใช้บังคับเป็นกฎหมายได้เสมือนหนึ่งว่าพระมหากษัตริย์ได้ทรงลงพระปรมาภิไธยแล้ว”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความว่า “...เมื่อพระมหากษัตริย์มิได้ทรงลงพระปรมาภิไธยพระราชทานคืนมา...” นั้น เป็นการบัญญัติเช่นเดียวกับความที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ๒๕๓๔ อันเป็นการให้พระราชอำนาจแก่พระมหากษัตริย์ในการยับยั้งกฎหมาย แต่เป็นพระราชอำนาจที่ไม่เด็ดขาด กล่าวคือ หากรัฐสภายืนยันร่างกฎหมายด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภาแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีนำร่างพระราชบัญญัตินั้นขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้ทรงลงพระปรมาภิไธยอีกครั้งหนึ่ง หากพระมหากษัตริย์ยังทรงใช้พระราชอำนาจยับยั้งกฎหมายฉบับดังกล่าวโดยไม่ทรงลงพระปรมาภิไธยและพระราชทานคืนร่างกฎหมายมาเป็นครั้งที่สอง ให้นายกรัฐมนตรีนำพระราชบัญญัตินั้นประกาศในราชกิจจานุเบกษาใช้บังคับเป็นกฎหมายได้

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๔๘ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๔๙

“มาตรา ๑๔๙ ในกรณีที่อายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงหรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม หรือร่างพระราชบัญญัติที่รัฐสภายังมิได้ให้ความเห็นชอบ หรือที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้วแต่พระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วยหรือเมื่อพ้นเก้าสิบวันแล้วมิได้พระราชทานคืนมาให้เป็นอันตกไป

บรรดาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม หรือร่างพระราชบัญญัติที่รัฐสภายังมิได้ให้ความเห็นชอบที่ตกไปตามวรรคหนึ่ง ถ้าคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่ภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปร้องขอต่อรัฐสภา เพื่อให้รัฐสภาสภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณี พิจารณาต่อไป ถ้ารัฐสภาเห็นชอบด้วยก็ให้รัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณี พิจารณาต่อไปได้ แต่คณะรัฐมนตรีต้องร้องขอภายในหกสิบวันนับแต่วันเรียกประชุมรัฐสภาครั้งแรกภายหลังการเลือกตั้งทั่วไป”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี-

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๔๙ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๕๐

“มาตรา ๑๕๐ ก่อนที่นายกรัฐมนตรีจะนำร่างพระราชบัญญัติใดขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยตามมาตรา ๑๔๗ หรือมาตรา ๑๔๘

(๑) หากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภารวมกันมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา เห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นมีข้อความขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ให้เสนอความเห็นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภาหรือประธานรัฐสภา แล้วแต่กรณี แล้วให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับความเห็นดังกล่าว ส่งความเห็นนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย และแจ้งให้นายกรัฐมนตรีทราบโดยไม่ชักช้า

(๒) หากนายกรัฐมนตรีเห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นมีข้อความขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ให้ส่งความเห็นเช่นนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย และแจ้งให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานวุฒิสภาทราบโดยไม่ชักช้า

ในระหว่างการพิจารณาวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ นายกรัฐมนตรีจะนำร่างพระราชบัญญัตินั้นขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยไม่ได้

ถ้าศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นมีข้อความขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และข้อความดังกล่าวเป็นสาระสำคัญให้ร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป

ถ้าศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นมีข้อความขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ แต่มิใช่กรณีตามวรรคสาม ให้ข้อความที่ขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนั้นเป็นอันตกไป และให้นายกรัฐมนตรีดำเนินการตามมาตรา ๑๔๗ หรือมาตรา ๑๔๘ แล้วแต่กรณี”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในกรณีที่ร่างพระราชบัญญัติใดที่มีข้อความขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญ การพิจารณาว่าจะให้ร่างพระราชบัญญัตินั้นตกไปทั้งฉบับหรือให้ตกไปเฉพาะข้อความที่ขัดหรือแย้งนั้น มีหลักในการพิจารณาว่า ข้อความที่ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญเป็นสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินั้นหรือไม่ ถ้าข้อความดังกล่าวเป็นสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติก็ให้พระราชบัญญัตินั้นตกไปทั้งฉบับ หากข้อความที่ขัดหรือแย้งดังกล่าวมิใช่สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติก็ให้เฉพาะข้อความดังกล่าวเป็นอันตกไป

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๕๐ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๕๑

“มาตรา ๑๕๑ บทบัญญัติมาตรา ๑๕๐ ให้ใช้บังคับแก่ร่างข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ร่างข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา และร่างข้อบังคับการประชุมรัฐสภาที่สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือรัฐสภา แล้วแต่กรณี ให้ความเห็นชอบแล้ว แต่ยังมีได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาด้วยโดยอนุโลม”

ประเด็นการพิจารณา

-ไม่มี-

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๕๑ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๕๒

“มาตรา ๑๕๒ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภามีสิทธิตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีในเรื่องใดเกี่ยวกับงานในหน้าที่โดยถามเป็นหนังสือหรือด้วยวาจาก็ได้ตามข้อบังคับการประชุมแห่งสภานั้น ๆ แต่รัฐมนตรีย่อมมีสิทธิที่จะไม่ตอบเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นว่าเรื่องนั้นยังไม่ควรเปิดเผยเพราะเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน”

ประเด็นการพิจารณา

-ไม่มี-

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๕๒ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๕๓

“มาตรา ๑๕๓ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร มีสิทธิเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไป เพื่อลงมติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลหรือทั้งคณะ

เมื่อได้มีการเสนอญัตติตามวรรคหนึ่งแล้ว จะมีการยุบสภาผู้แทนราษฎรมิได้ เว้นแต่จะมีการถอนญัตติหรือการลงมตินั้นไม่ได้คะแนนเสียงตามวรรคสี่

เมื่อการอภิปรายทั่วไปสิ้นสุดลง โดยมีใช้ด้วยมติให้ผ่านระเบียบวาระเปิดอภิปรายนั้นไปให้สภาผู้แทนราษฎรลงมติไว้วางใจหรือไม่ไว้วางใจ การลงมติในกรณีเช่นนี้มีให้กระทำในวันเดียวกับวันที่การอภิปรายสิ้นสุดลง

มติไม่ไว้วางใจต้องมีคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร

รัฐมนตรีคนใดพ้นจากตำแหน่งเดิมแต่ยังคงเป็นรัฐมนตรีในตำแหน่งอื่นภายหลังจากวันที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเข้าชื่อตามวรรคหนึ่ง หรือพ้นจากตำแหน่งเดิมไม่เกินเก้าสิบวันก่อนวันที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเข้าชื่อตามวรรคหนึ่ง แต่ยังคงเป็นรัฐมนตรีในตำแหน่งอื่น ให้รัฐมนตรีคนนั้นยังคงต้องถูกอภิปรายเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจต่อไป”

ประเด็นการพิจารณา

-ไม่มี-

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๕๓ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๕๔

“มาตรา ๑๕๔ การเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจตามมาตรา ๑๕๓ ให้กระทำได้ปีละหนึ่งครั้ง เว้นแต่กรณีการเปิดอภิปรายทั่วไปนั้นสิ้นสุดลงด้วยมติให้ผ่านระเบียบวาระเปิดอภิปรายนั้นไป”

ประเด็นการพิจารณา

ที่ประชุมเห็นควรให้นำหลักการของร่างมาตรา ๑๕๔ ไปบัญญัติเป็นร่างมาตรา ๑๕๖/๑

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติตัดร่างมาตรา ๑๕๔ ออกทั้งมาตรา โดยให้นำหลักการไปบัญญัติเป็นร่างมาตรา ๑๕๖/๑

มาตรา ๑๕๕

“มาตรา ๑๕๕ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร จะเข้าชื่อกันเพื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อซักถามข้อเท็จจริงหรือเสนอแนะปัญหาต่อคณะรัฐมนตรี โดยไม่มีการลงมติก่อนก็ได้”

ประเด็นการพิจารณา

-ไม่มี-

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๕๕ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๕๖

“มาตรา ๑๕๖ สมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา มีสิทธิเข้าชื่อขอเปิดอภิปรายทั่วไปในวุฒิสภา เพื่อให้คณะรัฐมนตรีแถลงข้อเท็จจริงหรือชี้แจงปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน โดยไม่มีการลงมติ”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๕๖ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๕๖/๑

“มาตรา ๑๕๖/๑ การเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปตามมาตรา ๑๕๓ มาตรา ๑๕๕ หรือมาตรา ๑๕๖ แล้วแต่กรณี ให้กระทำได้ปีละหนึ่งครั้ง เว้นแต่กรณีการเปิดอภิปรายทั่วไปนั้นสิ้นสุดลงด้วยมติให้ผ่านระเบียบวาระเปิดอภิปรายนั้นไป”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า เพื่อป้องกันมิให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายรัฐบาลกลั่นแกล้งด้วยวิธีการเสนอให้มีการลงมติให้นำเรื่องอื่นขึ้นมาพิจารณาแทนระเบียบวาระเปิดอภิปรายทั่วไป โดยมีเจตนาเพื่อให้ญัตติเปิดอภิปรายทั่วไปดังกล่าวนั้นตกไป จึงเห็นควรให้มีการบัญญัติเพิ่มความเป็นวาระสองของร่างมาตรา ๑๕๖/๑ ซึ่งจะทำให้ญัตติเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจที่ตกไปเพราะเหตุแห่งการเลื่อนระเบียบวาระอื่นขึ้นมาพิจารณาแทน ในกรณีดังกล่าวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสามารถเข้าชื่อกันขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจได้อีก ไม่ต้องห้ามตามร่างมาตรา ๑๕๖/๑ วรรคหนึ่ง ความที่เสนอเป็นดังนี้ “ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับกับการเปิดอภิปรายทั่วไปตามมาตรา ๑๕๓ ที่สิ้นสุดลงด้วยมติให้ผ่านระเบียบวาระเปิดอภิปรายนั้นไป” และตัดความว่า “...เว้นแต่กรณีการเปิดอภิปรายทั่วไปนั้นสิ้นสุดลงด้วยมติให้ผ่านระเบียบวาระ

เปิดอภิปรายทั่วไป” ในตอนท้ายของร่างมาตรา ๑๕๖/๑ ออก เพื่อให้มีความสอดคล้องกับการเพิ่มความเป็น
วรรคสองของร่างมาตรา ๑๕๖/๑

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๕๖/๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๕๖/๑ การเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปตามมาตรา ๑๕๓ มาตรา ๑๕๕ หรือมาตรา
๑๕๖ แล้วแต่กรณี ให้กระทำได้ปีละหนึ่งครั้ง เว้นแต่กรณีที่ควรเปิดอภิปรายทั่วไปนั้นสิ้นสุดลงด้วยมติให้
ผ่านหรือเพิกถอนญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไป

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับกับการเปิดอภิปรายทั่วไปตามมาตรา ๑๕๓ ที่สิ้นสุดลงด้วยมติให้ผ่าน
ระเบียบวาระเปิดอภิปรายนั้นไป”

มาตรา ๑๕๗

“มาตรา ๑๕๗ ในกรณีที่มีปัญหาสำคัญเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยหรือเศรษฐกิจของประเทศ
สมควรที่จะปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรจะแจ้ง
ไปยังประธานรัฐสภาขอให้มีการเปิดอภิปรายทั่วไปในที่ประชุมรัฐสภาได้ ในกรณีนี้ คณะรัฐมนตรีมีหน้าที่
ต้องเข้าร่วมประชุม และรัฐสภาจะลงมติในปัญหาที่อภิปรายมิได้

การประชุมตามวรรคหนึ่งให้ประชุมลับ”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๕๗ วรรคหนึ่ง โดยให้เพิ่มความว่า “...ประธาน
รัฐสภาต้องดำเนินการให้มีการประชุมภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับการแจ้ง...” เพื่อเป็นการกำหนดเวลา
ที่ชัดเจนแน่นอนในการเปิดประชุมรัฐสภาเพื่ออภิปรายทั่วไปในเรื่องดังกล่าวหลังจากที่ได้รับแจ้งจากผู้นำ
ฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร และตัดความว่า “คณะรัฐมนตรีมีหน้าที่ต้องเข้าร่วมประชุม” ออก โดยให้นำ
ความดังกล่าวไปบัญญัติเพิ่มในวรรคสองของร่างมาตรา ๑๕๗ แทน

การประชุมร่วมกันระหว่างรัฐสภาและคณะรัฐมนตรีตามร่างมาตรานี้ คำว่า “คณะรัฐมนตรี” มิได้
หมายความว่ารัฐมนตรีทุกกระทรวงจะต้องเข้าร่วมประชุมรัฐสภา แต่ให้หมายความถึงรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง
ในเรื่องนั้นๆ และต้องเป็นกรณีที่มีความสำคัญจึงจะขอให้คณะรัฐมนตรีประชุมร่วมกับรัฐสภาตามร่างมาตรานี้

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๕๗ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๕๗ ในกรณีที่มีปัญหาสำคัญเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยหรือเศรษฐกิจของประเทศ
สมควรที่จะปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรจะแจ้ง
ไปยังประธานรัฐสภาขอให้มีการเปิดอภิปรายทั่วไปในที่ประชุมรัฐสภาได้ ในกรณีนี้ คณะรัฐมนตรีมีหน้าที่
ต้องเข้าร่วมประชุม และประธานรัฐสภาต้องดำเนินการให้มีการประชุมภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับ
การแจ้ง แต่รัฐสภาจะลงมติในปัญหาที่อภิปรายมิได้

การประชุมตามวรรคหนึ่งให้ประชุมลับ และคณะรัฐมนตรีมีหน้าที่ต้องเข้าร่วมประชุมด้วย”

ส่วนที่ ๕ การประชุมร่วมกันของรัฐสภา

“ส่วนที่ ๕

การประชุมร่วมกันของรัฐสภา”

ประเด็นการพิจารณา

-ไม่มี-

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบข้อส่วนที่ ๕ การประชุมร่วมกันของรัฐสภา โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๕๘

“มาตรา ๑๕๘ ในกรณีต่อไปนี้ ให้รัฐสภาประชุมร่วมกัน

- (๑) การให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ตามมาตรา ๑๗
- (๒) การปฏิญาณตนของผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ต่อรัฐสภาตามมาตรา ๑๙
- (๓) การรับทราบการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเทียบบาลว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ พระพุทธศักราช

๒๔๖๗ ตามมาตรา ๒๐

- (๔) การรับทราบหรือให้ความเห็นชอบในการสืบราชสมบัติตามมาตรา ๒๑
- (๕) การให้ความเห็นชอบในการปิดสมัยประชุมตามมาตรา ๑๒๐
- (๖) การเปิดประชุมรัฐสภาตามมาตรา ๑๒๑
- (๗) การตราข้อบังคับการประชุมรัฐสภาตามมาตรา ๑๒๗
- (๗/๑) การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๑๓๓
- (๘) การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติใหม่ตามมาตรา

๑๔๘

- (๙) การพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๑๔๙
- (๑๐) การแถลงนโยบายตามมาตรา ๑๖๔
- (๑๑) การเปิดอภิปรายทั่วไปตามมาตรา ๑๕๗ และมาตรา ๑๖๙
- (๑๒) การให้ความเห็นชอบในการประกาศสงครามตามมาตรา ๑๘๑
- (๑๓) การรับฟังคำชี้แจงและการให้ความเห็นชอบหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๘๒
- (๑๔) การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๖๑”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๕๘ (๗/๑) เป็นดังนี้

“(๗/๑) การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๑๓๓ (๔)

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๕๘ ดังนี้

“มาตรา ๑๕๘ ในกรณีต่อไปนี้ ให้รัฐสภาประชุมร่วมกัน

- (๑) การให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ตามมาตรา ๑๗
- (๒) การปฏิญาณตนของผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ต่อรัฐสภาตามมาตรา ๑๙
- (๓) การรับทราบการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเทียบบาลว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ พระพุทธศักราช

๒๔๖๗ ตามมาตรา ๒๐

- (๔) การรับทราบหรือให้ความเห็นชอบในการสืบราชสมบัติตามมาตรา ๒๑
- (๕) การให้ความเห็นชอบในการปิดสมัยประชุมตามมาตรา ๑๒๐
- (๖) การเปิดประชุมรัฐสภาตามมาตรา ๑๒๑
- (๗) การตราข้อบังคับการประชุมรัฐสภาตามมาตรา ๑๒๗

(๗/๑) การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๑๓๓ (๔)

(๘) การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติใหม่ตามมาตรา

๑๔๘

(๙) การพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๑๔๙

(๑๐) การแถลงนโยบายตามมาตรา ๑๖๔

(๑๑) การเปิดอภิปรายทั่วไปตามมาตรา ๑๕๗ และมาตรา ๑๖๙

(๑๒) การให้ความเห็นชอบในการประกาศสงครามตามมาตรา ๑๘๑

(๑๓) การรับฟังคำชี้แจงและการให้ความเห็นชอบหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๘๒

(๑๔) การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๖๑”

มาตรา ๑๕๙

“มาตรา ๑๕๙ ในการประชุมร่วมกันของรัฐสภาให้ใช้ข้อบังคับการประชุมรัฐสภา ในระหว่างที่ยังไม่มีข้อบังคับการประชุมรัฐสภา ให้ใช้ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรโดยอนุโลมไปพลางก่อน

ในการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ให้นำบทใช้แก่สภาทั้งสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่ในเรื่องการตั้งคณะกรรมการการ กรรมการซึ่งตั้งจากผู้ซึ่งเป็นสมาชิกของแต่ละสภาจะต้องมีจำนวนตามหรือใกล้เคียงกับอัตราส่วนของจำนวนสมาชิกของแต่ละสภา”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๕๙ โดยไม่มีการแก้ไข

หมวด ๘ คณะรัฐมนตรี

“หมวด ๘ คณะรัฐมนตรี”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบชื่อหมวด ๘ คณะรัฐมนตรี โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๖๐

“มาตรา ๑๖๐ พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีอื่นอีกไม่เกินสามสิบห้าคน ประกอบเป็นคณะรัฐมนตรี มีหน้าที่บริหารราชการแผ่นดินตามหลักความรับผิดชอบร่วมกัน

นายกรัฐมนตรีต้องแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งสภาผู้แทนราษฎรให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๑๖๑

ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี

นายกรัฐมนตรีจะดำรงตำแหน่งรวมกันแล้วเกินแปดปีมิได้ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการดำรงตำแหน่งติดต่อกันหรือไม่”

ประเด็นการพิจารณา

นายปรกรณ์ นิลประพันธ์ เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง ชี้แจงว่า เมื่อพิจารณารัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ และรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของนายกรัฐมนตรีแปดปีจะต้องเป็นการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีติดต่อกันเป็นเวลาแปดปีเท่านั้น จึงจะต้องห้ามไม่ให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีอีก แต่ตามร่างมาตรา ๑๖๐ วรรคสี่ นั้น ได้มีการเปลี่ยนหลักการใหม่ กล่าวคือ แม้บุคคลดังกล่าวจะมีได้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีติดต่อกันก็ตาม หากรวมระยะเวลาทั้งหมดที่ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของบุคคลดังกล่าวแล้วเกินแปดปีก็ต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีตามร่างมาตรานี้

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๖๐ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๖๑

“มาตรา ๑๖๑ ให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี จากบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๖๒ และเป็นผู้มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองแจ้งไว้ตามมาตรา ๘๙ และพรรคการเมืองนั้นมีสมาชิกได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่น้อยกว่าร้อยละห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร

การเสนอชื่อตามวรรคหนึ่งต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร

มติของสภาผู้แทนราษฎรที่เห็นชอบการแต่งตั้งบุคคลใดให้เป็นนายกรัฐมนตรี ต้องกระทำโดยการลงคะแนนโดยเปิดเผย และมีคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร”

ประเด็นการพิจารณา

ที่ประชุมเห็นควรเพิ่มความว่า “...เฉพาะจากบัญชีรายชื่อของ...” ในร่างมาตรา ๑๖๑ วรรคหนึ่ง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๖๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๖๑ ให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี จากบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๖๒ และเป็นผู้มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองแจ้งไว้ตามมาตรา ๘๙ เฉพาะจากบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองนั้นมีสมาชิกได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่น้อยกว่าร้อยละห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร

การเสนอชื่อตามวรรคหนึ่งต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร

มติของสภาผู้แทนราษฎรที่เห็นชอบการแต่งตั้งบุคคลใดให้เป็นนายกรัฐมนตรี ต้องกระทำโดยการลงคะแนนโดยเปิดเผย และมีคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร”

มาตรา ๑๖๒

“มาตรา ๑๖๒ รัฐมนตรีต้อง

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปี

(๓) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

(๔) มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์

(๕) ไม่มีพฤติกรรมอันเป็นการฝ่าฝืนจรรยาบรรณอย่างร้ายแรง

(๖) ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙๙

(๗) ไม่เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุก แม้คดีนั้นจะยังไม่ถึงที่สุด หรือมีการรอการลงโทษ หรือรอการกำหนดโทษ เว้นแต่เป็นความผิดอันได้กระทำโดยประมาท ความผิดลหุโทษ หรือความผิดฐานหมิ่นประมาท

(๘) ไม่เคยกระทำการอันเป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๑๘๗/๔ หรือมาตรา ๑๘๗/๕”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความใน (๘) เป็นดังนี้ “เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุกระทำการอันเป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๑๘๗/๔ หรือมาตรา ๑๘๗/๕ มาแล้วยังไม่ถึงสองปีนับถึงวันแต่งตั้ง” และแก้ไขความในร่างมาตรา ๑๖๒ (๗) โดยให้ตัดเรื่องการรอกำหนดโทษออก ความที่เสนอเป็นดังนี้ “(๗) ไม่เป็นผู้ต้องคำพิพากษาให้จำคุก แม้คดีนั้นจะยังไม่ถึงที่สุดหรือมีการรอการลงโทษ เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท ความผิดลหุโทษ หรือความผิดฐานหมิ่นประมาท”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๖๒ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๖๒ รัฐมนตรีต้อง

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปี

(๓) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

(๔) มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์

(๕) ไม่มีพฤติกรรมอันเป็นการฝ่าฝืนจรรยาบรรณอย่างร้ายแรง

(๖) ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙๙

(๗) ไม่เคยเป็นผู้ต้องคำพิพากษาให้จำคุก แม้คดีนั้นจะยังไม่ถึงที่สุด หรือมีการรอการลงโทษ **หรือรอการกำหนดโทษ** เว้นแต่เป็นในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท ความผิดลหุโทษ หรือความผิดฐานหมิ่นประมาท

(๘) ไม่เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุกระทำการอันเป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๑๘๗/๔ หรือมาตรา ๑๘๗/๕ มาแล้วยังไม่ถึงสองปีนับถึงวันแต่งตั้ง”

มาตรา ๑๖๓

“มาตรา ๑๖๓ ก่อนเข้ารับหน้าที่ รัฐมนตรีต้องถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระมหากษัตริย์ด้วยถ้อยคำดังต่อไปนี้

ข้าพระพุทธเจ้า (ชื่อผู้ปฏิญาณ) ขอถวายสัตย์ปฏิญาณว่า ข้าพระพุทธเจ้าจะจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ และจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ของประเทศและประชาชน ทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๖๓ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๖๔

“มาตรา ๑๖๔ คณะรัฐมนตรีที่จะเข้าบริหารราชการแผ่นดินต้องแถลงนโยบายต่อรัฐสภาซึ่งต้องสอดคล้องกับหน้าที่ของรัฐ แนวนโยบายแห่งรัฐ และยุทธศาสตร์ชาติ และต้องชี้แจงแหล่งที่มาของรายได้ที่จะนำมาใช้จ่ายในการดำเนินนโยบาย โดยไม่มีการลงมติความไว้วางใจ ทั้งนี้ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันเข้ารับหน้าที่

ก่อนแถลงนโยบายต่อรัฐสภาตามวรรคหนึ่ง หากมีกรณีสำคัญและจำเป็นเร่งด่วนซึ่งหากปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะกระทบต่อประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน คณะรัฐมนตรีที่เข้ารับหน้าที่จะดำเนินการไปพลางก่อนเพียงเท่าที่จำเป็นก็ได้”

ประเด็นการพิจารณา

-ไม่มี-

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๖๔ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๖๕

“มาตรา ๑๖๕ รัฐมนตรีซึ่งมิได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรย่อมมีสิทธิเข้าประชุมและแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมสภา แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน และให้นำเอกสิทธิ์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขร่างมาตรา ๑๖๕ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการตีความ ความที่เสนอเป็นดังนี้ “รัฐมนตรีย่อมมีสิทธิเข้าประชุมและแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมสภา แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเว้นแต่เป็นการออกเสียงลงคะแนนในสภาผู้แทนราษฎรในกรณีที่รัฐมนตรีผู้นั้นเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วย และให้นำเอกสิทธิ์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม” เนื่องจากรัฐมนตรีย่อมมีสิทธิเข้าร่วมประชุมสภาไม่ว่าจะเป็นการประชุมสภาผู้แทนราษฎรหรือการประชุมวุฒิสภาก็สามารถเข้าร่วมประชุมได้

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๖๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๖๕ รัฐมนตรีซึ่งมิได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรย่อมมีสิทธิเข้าประชุมและแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมสภา แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเว้นแต่เป็นการออกเสียง

ลงคะแนนในสภาผู้แทนราษฎรในกรณีที่รัฐมนตรีผู้นั้นเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วย และให้นำเอาสิทธิที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๖๖

“มาตรา ๑๖๖ ในการบริหารราชการแผ่นดิน คณะรัฐมนตรีต้องดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และนโยบายที่ได้แถลงไว้ต่อรัฐสภา และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละ เปิดเผย และมีความรอบคอบและระมัดระวังในการดำเนินกิจการต่าง ๆ เพื่อประโยชน์สูงสุดของประเทศและประชาชนส่วนร่วม

(๒) ใช้จ่ายเงินแผ่นดินตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐอย่างเคร่งครัด

(๓) ยึดถือและปฏิบัติตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

(๔) สร้างเสริมให้ทุกภาคส่วนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างผาสุก

(๕) คำนึงและป้องกันมิให้มีการแทรกแซงกิจการภายในของชาติ

รัฐมนตรีต้องรับผิดชอบต่อสภาผู้แทนราษฎรในเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของตน รวมทั้งต้องรับผิดชอบร่วมกันต่อรัฐสภาในการกำหนดนโยบายและการดำเนินการตามนโยบายของคณะรัฐมนตรี”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการเสนอตัดความใน (๕) ออกทั้งอนุมาตรา เนื่องจากได้มีการกำหนดไว้ในร่างมาตรา ๖๔ ของหมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐ เพื่อเป็นแนวทางให้รัฐต้องกำหนดนโยบายให้สอดคล้องอยู่แล้ว จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องบัญญัติความใน (๕) ไว้ในร่างมาตรานี้ อีก นอกจากนี้ การกำหนดความใน (๕) ไว้ในร่างมาตรานี้ อาจทำให้เกิดผลกระทบต่อการเมืองระหว่างประเทศได้

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๑๖๖ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๖๖ ในการบริหารราชการแผ่นดิน คณะรัฐมนตรีต้องดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และนโยบายที่ได้แถลงไว้ต่อรัฐสภา และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละ เปิดเผย และมีความรอบคอบและระมัดระวังในการดำเนินกิจการต่าง ๆ เพื่อประโยชน์สูงสุดของประเทศและประชาชนส่วนร่วม

(๒) ใช้จ่ายเงินแผ่นดินตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐอย่างเคร่งครัด

(๓) ยึดถือและปฏิบัติตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

(๔) สร้างเสริมให้ทุกภาคส่วนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างผาสุก

(๕) คำนึงและป้องกันมิให้มีการแทรกแซงกิจการภายในของชาติ

รัฐมนตรีต้องรับผิดชอบต่อสภาผู้แทนราษฎรในเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของตน รวมทั้งต้องรับผิดชอบร่วมกันต่อรัฐสภาในการกำหนดนโยบายและการดำเนินการตามนโยบายของคณะรัฐมนตรี”

มาตรา ๑๖๗

“มาตรา ๑๖๗ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๒๙ มาใช้บังคับแก่รัฐมนตรีด้วย เว้นแต่เป็นการดำรงตำแหน่งหรือดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย และจะดำรงตำแหน่งใดในทางหุ้นส่วน บริษัทหรือองค์การที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใดก็ได้ด้วย

รัฐมนตรีจะกระทำการใดที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๓๐ มิได้ เว้นแต่เป็นการกระทำตามหน้าที่และอำนาจในการบริหารราชการตามนโยบายที่ได้แถลงต่อรัฐสภา หรือตามที่กฎหมายบัญญัติ”

ประเด็นการพิจารณา

ที่ประชุมเห็นควรตราร่างมาตรา ๑๖๗ ออกทั้งมาตรา

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติตราร่างมาตรา ๑๖๗ ออกทั้งมาตรา

มาตรา ๑๖๘

“มาตรา ๑๖๘ รัฐมนตรีต้องไม่เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท หรือไม่คงไว้ซึ่งความเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทต่อไป ทั้งนี้ ตามจำนวนที่กฎหมายบัญญัติ

ในกรณีที่รัฐมนตรีผู้ใดประสงค์จะได้รับประโยชน์จากกรณีตามวรรคหนึ่งต่อไป ให้แจ้งประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง และให้โอนหุ้นให้ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทดังกล่าว ให้แก่นิติบุคคลซึ่งจัดการทรัพย์สินเพื่อประโยชน์ของผู้อื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

รัฐมนตรีจะเข้าไปเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการหุ้นหรือกิจการของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท ตามวรรคสองไม่ว่าในทางใด ๆ มิได้

บทบัญญัติมาตรานี้ให้ใช้บังคับแก่คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของรัฐมนตรี และการถือหุ้นของรัฐมนตรีที่อยู่ในความครอบครองหรือดูแลของบุคคลอื่นไม่ว่าโดยทางใด ๆ ด้วย”

ประเด็นการพิจารณา

ที่ประชุมเห็นควรตราร่างมาตรา ๑๖๘ ออกทั้งมาตรา

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติตราร่างมาตรา ๑๖๘ ออกทั้งมาตรา

มาตรา ๑๖๙

“มาตรา ๑๖๙ ในกรณีที่มีปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินที่คณะรัฐมนตรีเห็นสมควรจะฟังความคิดเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา นายกรัฐมนตรีจะแจ้งไปยังประธานรัฐสภาขอให้มีการเปิดอภิปรายทั่วไปในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ รัฐสภาจะลงมติในปัญหาที่อภิปรายมิได้”

ประเด็นการพิจารณา

มีกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า ตามร่างมาตรา ๑๖๙ มีความจำเป็นจะต้องมีการบัญญัติกำหนดวันในการเปิดอภิปรายทั่วไปเมื่อประธานรัฐสภาได้รับแจ้งจากนายกรัฐมนตรีตามร่างมาตรานี้หรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า ร่างมาตรานี้เป็นกรณีที่รัฐบาลเป็นผู้ขอให้มีการเปิดอภิปรายทั่วไป จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องบัญญัติกำหนดระยะเวลาไว้

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๖๙ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๖๙/๑

“มาตรา ๑๖๙/๑ ในกรณีที่มีเหตุอันสมควร คณะรัฐมนตรีจะขอให้มีการออกเสียงประชามติในเรื่องใดอันมิใช่เรื่องที่ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญหรือเรื่องเกี่ยวกับตัวบุคคลหรือคณะบุคคลใดได้ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ”

ประเด็นการพิจารณา

-ไม่มี-

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๖๙/๑ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๗๐

“มาตรา ๑๗๐ คณะรัฐมนตรีอาจจัดให้มีการออกเสียงประชามติในเรื่องใด ๆ อันมิใช่เรื่องที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือเรื่องเกี่ยวกับตัวบุคคลหรือคณะบุคคลได้ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ”

ประเด็นการพิจารณา

ที่ประชุมเห็นควรให้นำหลักการของร่างมาตรา ๑๗๐ ไปบัญญัติเป็นร่างมาตรา ๔๘/๑

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติตัดร่างมาตรา ๑๗๐ ออกทั้งมาตรา โดยให้นำหลักการของร่างมาตรานี้ไปบัญญัติเป็นร่างมาตรา ๔๘/๑

มาตรา ๑๗๑

“มาตรา ๑๗๑ รัฐมนตรีทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ความเป็นรัฐมนตรีของนายกรัฐมนตรีสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๗๔

(๒) อายุสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงหรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร

(๓) คณะรัฐมนตรีลาออก

(๔) ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยตามมาตรา ๑๔๖

เมื่อคณะรัฐมนตรีทั้งคณะพ้นจากตำแหน่งตาม (๑) (๓) หรือ (๔) ให้ดำเนินการเพื่อให้มีคณะรัฐมนตรีขึ้นใหม่ตามมาตรา ๑๖๐ และมาตรา ๑๖๑”

ประเด็นการพิจารณา

-ไม่มี-

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๗๑ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๗๒

“มาตรา ๑๗๒ ให้คณะรัฐมนตรีที่พ้นจากตำแหน่ง อยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๗๑ (๑) (๒) หรือ (๓) ให้อยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่ เว้นแต่ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๗๑ (๑) เพราะเหตุขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙๙ หรือมาตรา ๑๖๒ (๔) หรือ (๕) นายกรัฐมนตรีจะอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปไม่ได้

(๒) ในกรณีพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๗๑ (๔) คณะรัฐมนตรีที่พ้นจากตำแหน่งจะอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปไม่ได้

ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปไม่ได้ตาม (๒) หรือคณะรัฐมนตรีที่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปลาออกทั้งคณะ และเป็นกรณีที่ไม่มีสภาผู้แทนราษฎร ให้ปลัดกระทรวงใดปฏิบัติหน้าที่แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงนั้นเฉพาะเท่าที่จำเป็นไปพลางก่อน โดยให้ปลัดกระทรวงคัดเลือกกันเองให้คนหนึ่งปฏิบัติหน้าที่แทนนายกรัฐมนตรี”

ประเด็นการพิจารณา

มีการตั้งข้อสงสัยเกี่ยวกับกรณีที่ไม่มีสภาผู้แทนราษฎรแต่ต้องดำเนินการตามร่างมาตรา ๑๖๑ ซึ่งอาจต้องใช้ระยะเวลาพอสมควรในการดำเนินการให้ได้คณะรัฐมนตรีชุดใหม่ จึงควรบัญญัติให้ชัดเจนว่า ในระหว่างการดำเนินการดังกล่าวจะให้ใครเป็นผู้รักษาการ

ประธานกรรมการจึงเสนอให้เพิ่มความในวรรคสองของร่างมาตรา ๑๗๒ เพื่อให้ครอบคลุมในกรณีที่อยู่ระหว่างการดำเนินการให้ได้คณะรัฐมนตรีชุดใหม่ตามร่างมาตรา ๑๖๐ และร่างมาตรา ๑๖๑ ความที่เสนอเป็นดังนี้ “...หรือคณะรัฐมนตรีที่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปลาออกทั้งคณะ และเป็นกรณีที่ไม้อาจดำเนินการตามมาตรา ๑๖๐ และมาตรา ๑๖๑ ได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด หรือยังดำเนินการตามมาตรา ๑๖๐ และมาตรา ๑๖๑ ไม่แล้วเสร็จ ให้ปลัดกระทรวง...” และแก้ไขถ้อยคำในร่างมาตรา ๑๗๒ วรรคหนึ่ง จากคำว่า “ตามหลักเกณฑ์” เป็นคำว่า “ภายใต้เงื่อนไข” แทน

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรา ๑๗๒ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๗๒ ให้คณะรัฐมนตรีที่พ้นจากตำแหน่ง อยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปตามหลักเกณฑ์ภายใต้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๗๑ (๑) (๒) หรือ (๓) ให้อยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่ เว้นแต่ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๗๑ (๑) เพราะเหตุขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙๙ หรือมาตรา ๑๖๒ (๔) หรือ (๕) นายกรัฐมนตรีจะอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปไม่ได้

(๒) ในกรณีพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๗๑ (๔) คณะรัฐมนตรีที่พ้นจากตำแหน่งจะอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปไม่ได้

ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปไม่ได้ตาม (๒) หรือคณะรัฐมนตรีที่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปลาออกทั้งคณะ และเป็นกรณีที่ไม่มีสภาผู้แทนราษฎรอาจดำเนินการตามมาตรา ๑๖๐ และมาตรา ๑๖๑ ได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด หรือยังดำเนินการตามมาตรา ๑๖๐ และมาตรา ๑๖๑ ไม่แล้วเสร็จ ให้ปลัดกระทรวงใดปฏิบัติหน้าที่แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงนั้นๆ เฉพาะเท่าที่จำเป็นไปพลางก่อน โดยให้ปลัดกระทรวงคัดเลือกกันเองให้คนหนึ่งปฏิบัติหน้าที่แทนนายกรัฐมนตรี

มาตรา ๑๗๓

“มาตรา ๑๗๓ คณะรัฐมนตรีที่พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๗๑ (๒) และต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อไปตามมาตรา ๑๗๒ ต้องปฏิบัติหน้าที่ตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) ไม่กระทำการอันมีผลเป็นการอนุมัติงานหรือโครงการ หรือมีผลเป็นการสร้างความผูกพันต่อคณะรัฐมนตรีชุดต่อไป เว้นแต่ที่กำหนดไว้แล้วในงบประมาณรายจ่ายประจำปี

(๒) ไม่แต่งตั้งหรือโยกย้ายข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ หรือพนักงานของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือกิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ หรือให้บุคคลดังกล่าวพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่หรือพ้นจากตำแหน่ง หรือให้ผู้อื่นมาปฏิบัติหน้าที่แทน เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อน

(๓) ไม่กระทำการอันมีผลเป็นการอนุมัติให้ใช้จ่ายงบประมาณสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อน

(๔) ไม่ใช้ทรัพยากรของรัฐหรือบุคลากรของรัฐเพื่อกระทำการใดอันอาจมีผลต่อการเลือกตั้ง และไม่กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนข้อห้ามตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความใน (๒) หมายความว่าห้ามมิให้มีการแต่งตั้งหรือโยกย้ายข้าราชการประจำเท่านั้น ไม่รวมไปถึงการแต่งตั้งหรือโยกย้ายข้าราชการการเมือง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๗๓ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๗๔

“มาตรา ๑๗๔ ความเป็นรัฐมนตรีสิ้นสุดลงเพราะตัว เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ต้องคำพิพากษาให้จำคุก แม้คดีนั้นจะยังไม่ถึงที่สุด หรือมีการรอการลงโทษ หรือรอการกำหนดโทษ เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท ความผิดลหุโทษ หรือความผิดฐานหมิ่นประมาท

(๔) สภาผู้แทนราษฎรมิมติไว้วางใจ

(๕) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๖๒

(๖) กระทำการอันเป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๑๘๗/๔ หรือมาตรา ๑๘๗/๕

(๗) มีพระบรมราชโองการให้พ้นจากความเป็นรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๗๕

นอกจากเหตุที่ทำให้ความเป็นรัฐมนตรีสิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามวรรคหนึ่งแล้ว ความเป็นรัฐมนตรีของนายกรัฐมนตรีสิ้นสุดลงเมื่อครบกำหนดเวลาตามมาตรา ๑๖๐ วรรคสี่ ด้วย

ให้นำมาตรา ๘๒ มาใช้บังคับแก่การสิ้นสุดของความเป็นรัฐมนตรีตาม (๒) (๓) (๕) หรือ (๖) หรือวรรคสอง โดยอนุโลม เพื่อประโยชน์แห่งการนี้ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยได้ด้วย”

ประเด็นการพิจารณา

ที่ประชุมเห็นควรให้ตัดความใน (๓) ออกทั้งอนุมาตรา เนื่องจากกรณีตาม (๓) ได้มีการบัญญัติไว้ในคุณสมบัติการเป็นรัฐมนตรีแล้ว ประกอบกับการรอการกำหนดโทษ ไม่ควรบัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๑๗๔ เนื่องจากศาลยังไม่ได้มีการพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลย ดังนั้น จึงให้นำความใน (๓) ไปบัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๑๖๒ (๗) แทน และแก้ไขความในวรรคท้ายของร่างมาตรา ๑๗๔ โดยให้ตัดคำว่า “(๓)” ออก เพื่อให้สอดคล้องกับการตัดความใน (๓) ออก

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๑๗๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๗๔ ความเป็นรัฐมนตรีสิ้นสุดลงเพราะตัว เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ต้องตีพิพาทให้สิ้นสุด แม้คดีนั้นจะยังไม่ถึงที่สุด หรือมีทนายรอฟ้องฟ้อง หรือรอฟ้องทำคดีโทษ เว้นแต่ในคดียกฟ้องได้กระทำโดยประมาท คดียกฟ้อง หรือคดียกฟ้องขึ้นประมาท

(๔) สภาผู้แทนราษฎรมิมีมติไม่ไว้วางใจ

(๕) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๖๒

(๖) กระทำการอันเป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๑๘๗/๔ หรือมาตรา ๑๘๗/๕

(๗) มีพระบรมราชโองการให้พ้นจากความเป็นรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๗๕

นอกจากเหตุที่ทำให้ความเป็นรัฐมนตรีสิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามวรรคหนึ่งแล้ว ความเป็นรัฐมนตรีของนายกรัฐมนตรีสิ้นสุดลงเมื่อครบกำหนดเวลาตามมาตรา ๑๖๐ วรรคสี่ ด้วย

ให้นำมาตรา ๘๒ มาใช้บังคับแก่การสิ้นสุดของความเป็นรัฐมนตรีตาม (๒) **(๓)** (๕) หรือ (๖) หรือวรรคสอง โดยอนุโลม เพื่อประโยชน์แห่งการนี้ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยได้ด้วย”

มาตรา ๑๗๕

“มาตรา ๑๗๕ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการให้รัฐมนตรีพ้นจากความเป็นรัฐมนตรีตามที่นายกรัฐมนตรีถวายคำแนะนำ”

ประเด็นการพิจารณา

-ไม่มี-

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๗๕ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๗๖

“มาตรา ๑๗๖ ในกรณีเพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ พระมหากษัตริย์จะทรงตราพระราชกำหนดให้ใช้บังคับดังเช่นพระราชบัญญัติก็ได้

การตราพระราชกำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้เฉพาะเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นว่าเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้

ในการประชุมรัฐสภาคราวต่อไป ให้คณะรัฐมนตรีเสนอพระราชกำหนดนั้นต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาโดยไม่ชักช้า ถ้าอยู่นอกสมัยประชุมและการรอกการเปิดสมัยประชุมสามัญจะเป็นการชักช้า คณะรัฐมนตรีต้องดำเนินการให้มีการเรียกประชุมรัฐสภาสามัญวิสามัญเพื่อพิจารณาอนุมัติหรือไม่อนุมัติพระราชกำหนดโดยเร็ว ถ้าสภาผู้แทนราษฎรไม่อนุมัติ หรือสภาผู้แทนราษฎรอนุมัติแต่วุฒิสภาไม่อนุมัติและสภาผู้แทนราษฎรยืนยันการอนุมัติด้วยคะแนนเสียงไม่มากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร ให้พระราชกำหนดนั้นตกไป แต่ทั้งนี้ไม่กระทบต่อกิจการที่ได้เป็นไปในระหว่างที่ใช้พระราชกำหนดนั้น

หากพระราชกำหนดตามวรรคหนึ่งมีผลเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกบทบัญญัติแห่งกฎหมายใด และพระราชกำหนดนั้นต้องตกไปตามวรรคสาม ให้บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มีอยู่ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิก มีผลใช้บังคับต่อไปนับแต่วันที่การไม่อนุมัติพระราชกำหนดนั้นมีผล

ถ้าสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาอนุมัติพระราชกำหนดนั้น หรือถ้าวุฒิสภาไม่อนุมัติและสภาผู้แทนราษฎรยืนยันการอนุมัติด้วยคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร ให้พระราชกำหนดนั้นมีผลใช้บังคับเป็นพระราชบัญญัติต่อไป

การอนุมัติหรือไม่อนุมัติพระราชกำหนด ให้นายกรัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในกรณีไม่อนุมัติ ให้มีผลตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การพิจารณาพระราชกำหนดของสภาผู้แทนราษฎรและของวุฒิสภา และการยืนยันการอนุมัติพระราชกำหนด จะต้องกระทำในโอกาสแรกที่มีการประชุมสภานั้น ๆ”

ประเด็นการพิจารณา

-ไม่มี-

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๗๖ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๗๗

“มาตรา ๑๗๗ ก่อนที่สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาจะได้อนุมัติพระราชกำหนดใดตามมาตรา ๑๗๖ วรรคสาม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา มีสิทธิเข้าชื่อเสนอความเห็นต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกว่าพระราชกำหนดนั้นไม่เป็นไปตามมาตรา ๑๗๖ วรรคหนึ่ง และให้ประธานแห่งสภานั้นส่งความเห็นไปยังศาลรัฐธรรมนูญภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นเพื่อวินิจฉัย เมื่อศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยแล้ว ให้ศาลรัฐธรรมนูญแจ้งคำวินิจฉัยนั้นไปยังประธานแห่งสภาที่ส่งความเห็นนั้นมา

เมื่อประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือประธานวุฒิสภาได้รับความเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้รอการพิจารณาพระราชกำหนดนั้นไว้ก่อนจนกว่าจะได้รับแจ้งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญตามวรรคหนึ่ง ในการนี้ ศาลรัฐธรรมนูญต้องมีคำวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าพระราชกำหนดใดไม่เป็นไปตามมาตรา ๑๗๖ วรรคหนึ่ง ให้พระราชกำหนดนั้นไม่มีผลบังคับมาแต่ต้น

คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญว่าพระราชกำหนดใดไม่เป็นไปตามมาตรา ๑๗๖ วรรคหนึ่ง ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทั้งหมดเท่าที่มีอยู่”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๗๗ เพื่อให้กระชับและไม่เกิดความสับสนเป็นดังนี้

“มาตรา ๑๗๗ ก่อนที่สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาจะได้อนุมัติพระราชกำหนดใด ~~ตามมาตรา ๑๗๖ วรรคสาม~~ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา มีสิทธิเข้าชื่อเสนอความเห็นต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกว่าพระราชกำหนดนั้นไม่เป็นไปตามมาตรา ๑๗๖ วรรคหนึ่ง และให้ประธานแห่งสภานั้นส่งความเห็นไปยัง

ศาลรัฐธรรมนูญภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นเพื่อวินิจฉัย เมื่อศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยแล้ว ให้ศาลรัฐธรรมนูญส่งคำวินิจฉัยนั้นไปยังประชาชนแห่งสภาที่ส่งดวงเห็นนั้นมาและให้รอการพิจารณาพระราชกำหนดนั้นไว้ก่อนจนกว่าจะได้รับแจ้งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

เมื่อประชาชนสภาผู้แทนราษฎรหรือประชาชนวุฒิสภาได้รับดวงเห็นของสภามติสภาผู้แทนราษฎรหรือสภามติวุฒิสภาตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้รอการพิจารณาพระราชกำหนดนั้นไว้ก่อนจนกว่าจะได้รับแจ้งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญตามวรรคหนึ่ง ในกรณีที่ ศาลรัฐธรรมนูญต้องส่งคำวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง ให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ ได้รับเรื่อง และให้ศาลรัฐธรรมนูญแจ้งคำวินิจฉัยไปยังประธานแห่งสภาที่ส่งความเห็นนั้นมา

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าพระราชกำหนดใดไม่เป็นไปตามมาตรา ๑๗๖ วรรคหนึ่ง ให้พระราชกำหนดนั้นไม่มีผลใช้บังคับมาแต่ต้น

คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญว่าพระราชกำหนดใดไม่เป็นไปตามมาตรา ๑๗๖ วรรคหนึ่ง ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทั้งหมดเท่าที่มีอยู่”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๗๗ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๗๗ ก่อนที่สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาจะได้อนุมัติพระราชกำหนดใดตามวรรค ๑๗๖ วรรคสอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา มีสิทธิเข้าชื่อเสนอความเห็นต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกว่าพระราชกำหนดนั้นไม่เป็นไปตามมาตรา ๑๗๖ วรรคหนึ่ง และให้ประธานแห่งสภานั้นส่งความเห็นไปยังศาลรัฐธรรมนูญภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นเพื่อวินิจฉัย เมื่อศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยแล้ว ให้ศาลรัฐธรรมนูญส่งคำวินิจฉัยนั้นไปยังประชาชนแห่งสภาที่ส่งดวงเห็นนั้นมาและให้รอการพิจารณาพระราชกำหนดนั้นไว้ก่อนจนกว่าจะได้รับแจ้งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

เมื่อประชาชนสภาผู้แทนราษฎรหรือประชาชนวุฒิสภาได้รับดวงเห็นของสภามติสภาผู้แทนราษฎรหรือสภามติวุฒิสภาตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้รอการพิจารณาพระราชกำหนดนั้นไว้ก่อนจนกว่าจะได้รับแจ้งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญตามวรรคหนึ่ง ในกรณีที่ ศาลรัฐธรรมนูญต้องส่งคำวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง ให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ ได้รับเรื่อง และให้ศาลรัฐธรรมนูญแจ้งคำวินิจฉัยไปยังประธานแห่งสภาที่ส่งความเห็นนั้นมา

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าพระราชกำหนดใดไม่เป็นไปตามมาตรา ๑๗๖ วรรคหนึ่ง ให้พระราชกำหนดนั้นไม่มีผลใช้บังคับมาแต่ต้น

คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญว่าพระราชกำหนดใดไม่เป็นไปตามมาตรา ๑๗๖ วรรคหนึ่ง ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทั้งหมดเท่าที่มีอยู่”

มาตรา ๑๗๘

“มาตรา ๑๗๘ ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องมีกฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากรหรือเงินตราซึ่งจะต้องได้รับการพิจารณาโดยด่วนและลับเพื่อรักษาประโยชน์ของแผ่นดิน พระมหากษัตริย์จะทรงตราพระราชกำหนดให้ใช้บังคับดังเช่นพระราชบัญญัติก็ได้

พระราชกำหนดที่ได้ตราขึ้นตามวรรคหนึ่ง จะต้องนำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรภายในสามวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เว้นแต่เป็นเวลาก่อนออกสมัยประชุม และให้นำมาตรา ๑๗๖ วรรคสาม วรรคสี่ วรรคห้า วรรคหก และวรรคเจ็ด มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

ประเด็นการพิจารณา

-ไม่มี-

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๗๘ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๗๙

“มาตรา ๑๗๙ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการตราพระราชกฤษฎีกาโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย”

ประเด็นการพิจารณา

-ไม่มี-

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๗๙ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๘๐

“มาตรา ๑๘๐ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการประกาศใช้และเลิกใช้กฎอัยการศึกตามลักษณะและวิธีการตามกฎหมายว่าด้วยกฎอัยการศึก

ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องประกาศใช้กฎอัยการศึกเฉพาะแห่งเป็นการรีบด่วน เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารย่อมกระทำได้ตามกฎหมายว่าด้วยกฎอัยการศึก”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการให้ตัดคำว่า “...ตามลักษณะและวิธีการตามกฎหมายว่าด้วยกฎอัยการศึก” ของร่างมาตรา ๑๘๐ วรรคหนึ่ง ออก

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๑๘๐ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๘๐ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการประกาศใช้และเลิกใช้กฎอัยการศึก **ตามลักษณะและวิธีการตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย**

ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องประกาศใช้กฎอัยการศึกเฉพาะแห่งเป็นการรีบด่วน เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารย่อมกระทำได้ตามกฎหมายว่าด้วยกฎอัยการศึก”

มาตรา ๑๘๑

“มาตรา ๑๘๑ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการประกาศสงครามเมื่อได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา

มติให้ความเห็นชอบของรัฐสภาต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา”

ประเด็นการพิจารณา

-ไม่มี-

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๘๑ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๘๒

“มาตรา ๑๘๒ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการทำหนังสือสัญญาสันติภาพ สัญญาสงบศึก และสัญญาอื่นกับนานาประเทศหรือกับองค์การระหว่างประเทศ

หนังสือสัญญาใดมีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย หรือเขตพื้นที่นอกอาณาเขต ซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตยหรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือจะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา และหนังสือสัญญาอื่นที่อาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม หรือการค้าหรือการลงทุนของประเทศอย่างกว้างขวาง ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา ในการนี้ รัฐสภาต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง หากรัฐสภาพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่ารัฐสภาให้ความเห็นชอบ

ลักษณะ ประเภท และขอบเขตของหนังสือสัญญาอื่นที่อาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม หรือการค้าหรือการลงทุนของประเทศอย่างกว้างขวางที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยในกฎหมายต้องระบุให้ชัดเจน และต้องกำหนดวิธีการที่ประชาชนจะเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและการเยียวยาที่จำเป็นด้วย”

ประเด็นการพิจารณา

มีการแสดงความคิดเห็นว่า ความในวรรคสามของร่างมาตรา ๑๘๒ เมื่อพิจารณาเทียบเคียงกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งได้มีการยกตัวอย่างความหมายของหนังสือสัญญาตามร่างมาตรา ๑๘๒ วรรคสอง โดยได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๓ วรรคสาม ความว่า “หนังสือสัญญาที่กระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวางตามวรรคสอง หมายถึง หนังสือสัญญาเกี่ยวกับการค้าเสรี เขตศุลกากรร่วม หรือการให้ใช้ทรัพยากรธรรมชาติหรือทำให้ประเทศต้องสูญเสียสิทธิในทรัพยากรธรรมชาติทั้งหมดหรือบางส่วน หรือการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ” ซึ่งตัวอย่างของความหมายดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ในการทำงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ว่าหนังสือดังกล่าวจะต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาหรือไม่ และเมื่อพิจารณาร่างมาตรา ๑๘๒ วรรคสาม ลักษณะ ประเภท และขอบเขตของหนังสือสัญญาอื่น จะได้มีการออกกฎหมายลำดับรองอีกครั้งหนึ่งหลังจากประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ ซึ่งอาจเกิดปัญหาในทางปฏิบัติในการวินิจฉัยว่าหนังสือสัญญาดังกล่าวจะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาหรือไม่ ในระหว่างที่รอกฎหมายลำดับรอง

ต่อประเด็นดังกล่าว ที่ประชุมเห็นควรให้นำความในมาตรา ๒๓ วรรคสี่ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ไปบัญญัติไว้ในบทเฉพาะกาล

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๘๒ โดยไม่มีการแก้ไข และให้นำความในมาตรา ๒๓ วรรคสี่ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ไปบัญญัติไว้ในบทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๘๓

“มาตรา ๑๘๓ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการพระราชทานอภัยโทษ”

ประเด็นการพิจารณา

-ไม่มี-

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๘๓ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๘๔

“มาตรา ๑๘๔ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการถอดถอนฐานันดรศักดิ์และเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์”

ประเด็นการพิจารณา

ที่ประชุมเห็นควรให้นำร่างมาตรา ๑๘๔ ไปรวมบัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๙

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติตัดร่างมาตรา ๑๘๔ ออกทั้งมาตรา โดยนำไปรวมบัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๙

มาตรา ๑๘๕

“มาตรา ๑๘๕ พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งข้าราชการฝ่ายทหารและฝ่ายพลเรือน ตำแหน่ง ปลัดกระทรวง อธิบดี และเทียบเท่า และทรงให้พ้นจากตำแหน่ง เว้นแต่กรณีที่ถูกพ้นจากตำแหน่งเพราะความตาย เกษียณอายุ หรือพ้นจากราชการโดยผลของคำพิพากษาอันถึงที่สุด”

ประเด็นการพิจารณา

ที่ประชุมให้รอการพิจารณาความว่า “...หรือพ้นจากราชการโดยผลของคำพิพากษาอันถึงที่สุด” ไว้ก่อน ในประเด็นว่าหมายถึงกรณีใดบ้าง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรอการพิจารณาร่างมาตรา ๑๘๕

มาตรา ๑๘๖

“มาตรา ๑๘๖ ข้าราชการและพนักงานของรัฐซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำและมีใช้ข้าราชการการเมือง จะเป็นข้าราชการการเมืองหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่นมิได้”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี-

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๘๖ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๘๗

“มาตรา ๑๘๗ บทกฎหมาย พระราชหัตถเลขา และพระบรมราชโองการอันเกี่ยวกับราชการแผ่นดิน ต้องมีรัฐมนตรีลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ เว้นแต่ที่มีบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในรัฐธรรมนูญ

ให้ผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการเป็นผู้รับผิดชอบในกิจการทั้งปวงบรรดาที่ได้รับสนองพระบรมราชโองการ”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี-

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๘๗ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๘๗/๑

“มาตรา ๑๘๗/๑ เงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นขององคมนตรี ประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานและรองประธานวุฒิสภา ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาซึ่งต้องกำหนดให้จ่ายได้ไม่ก่อนวันเข้ารับหน้าที่

บำเหน็จบำนาญหรือประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นขององคมนตรีซึ่งพ้นจากตำแหน่ง ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า เงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาซึ่งฝ่ายบริหารเป็นผู้ออกพระราชกฤษฎีกา ในทางกลับกันเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของฝ่ายบริหาร ก็ต้องออกเป็นพระราชบัญญัติโดยฝ่ายนิติบัญญัติ เป็นไปตามหลักการถ่วงดุลอำนาจ และเห็นว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรควรได้รับเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นนับตั้งแต่วันเลือกตั้ง เพราะความในมาตรา ๑๐๑ กำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีสมาชิกภาพตั้งแต่วันเลือกตั้ง

นายธนาววัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง ชี้แจงว่า การกำหนดให้สมาชิกวุฒิสภาได้รับเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นนับตั้งแต่วันได้รับเลือก จะทำให้เกิดปัญหาในการจ่ายเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นให้กับสมาชิกวุฒิสภาซึ่งต้องอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่จนกว่าจะมีวุฒิสภาชุดใหม่และสมาชิกวุฒิสภาที่ได้รับเลือกใหม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า รายละเอียดของการได้รับเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นนั้นควรกำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา จึงเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้ “เงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นขององคมนตรี ประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานและรองประธานวุฒิสภา ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาซึ่งต้องกำหนดให้จ่ายได้ไม่ก่อนวันเข้ารับหน้าที่”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๑๘๗/๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๘๗/๑ เงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นขององคมนตรี ประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานและรองประธานวุฒิสภา ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาซึ่งต้องกำหนดให้จ่ายได้ไม่ก่อนวันเข้ารับหน้าที่

บำเหน็จบำนาญหรือประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นขององคมนตรีซึ่งพ้นจากตำแหน่ง ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา”

หมวด ๘/๑

การขัดกันแห่งผลประโยชน์

“หมวด ๘/๑

การขัดกันแห่งผลประโยชน์”

ประเด็นการพิจารณา

-ไม่มี-

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบชื่อหมวด ๘/๑ การขัดกันแห่งผลประโยชน์ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๘๗/๒

“มาตรา ๑๘๗/๒ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาต้อง

(๑) ไม่ดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่ใดในหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๒) ไม่รับหรือแทรกแซงหรือก้าวกายการเข้ารับสัมปทานจากรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจอันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน หรือเป็นหุ้นส่วน หรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

(๓) ไม่รับเงินหรือประโยชน์ใด ๆ จากหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเป็นพิเศษ นอกเหนือไปจากที่หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ปฏิบัติต่อบุคคลอื่น ๆ ในธุรกิจการงานปกติ

มาตรานี้มิให้ใช้บังคับในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาได้รับเบี้ยหวัด บำเหน็จบำนาญ เงินปีพระบรมวงศานุวงศ์ หรือเงินอื่นใดในลักษณะเดียวกัน และมีให้ใช้บังคับในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาได้รับหรือดำรงตำแหน่งกรรมการของรัฐสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา หรือกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งในการบริหารราชการแผ่นดินที่เกี่ยวกับกิจการของสภา หรือกรรมการตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ

ให้นำความใน (๒) และ (๓) มาบังคับใช้แก่คู่สมรสและบุตรของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา และบุคคลอื่นซึ่งมิใช่คู่สมรสและบุตรของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภานั้น ที่ดำเนินการในลักษณะที่ถูกใช้ ร่วมดำเนินการ หรือผู้ได้รับมอบหมายจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาให้กระทำการตามมาตรานี้ด้วย”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า ความใน (๔) ของร่างมาตรานี้ที่มีการตัดออกนั้น มีการนำไปกำหนดไว้ในร่างมาตราใดหรือไม่

นายปรกรณ์ นิลประพันธ์ เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง ชี้แจงว่า นำไปกำหนดไว้ใน (๒/๑) ของร่างมาตรา ๙๔

ที่ประชุมสอบถามและแสดงความเห็น ดังนี้

- การฝ่าฝืนความในร่างมาตรานี้มีบทลงโทษอย่างไร

ประธานกรรมการกล่าวว่า บทลงโทษของร่างมาตรานี้ คือ การให้พ้นจากตำแหน่ง

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ความใน (๔) ของร่างมาตรานี้ เป็นเรื่องการแทรกแซงหรือชี้นำการเสนอข่าวสารหรือการแสดงความคิดเห็นของหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชน แต่ความใน (๒/๑) ของมาตรา ๙๙ เป็นเรื่องการห้ามการเป็นเจ้าของหรือถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนซึ่งเป็นคนละเรื่องกัน จึงเสนอให้นำความใน (๔) ของร่างมาตรานี้มากำหนดได้ตามเดิม

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากจะนำความใน (๔) กลับมากำหนดไว้ในร่างมาตรานี้ก็จะต้องระมัดระวังไม่ให้ครอบคลุมถึงกรณีการให้สัมภาษณ์และการชี้แจงของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า หากมีการนำเสนอข่าวสารที่เป็นการพาดพิงสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาผู้ใด สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาผู้นั้นย่อมมีสิทธิชี้แจงได้ และสื่อมวลชนนั้นจะต้องนำเสนอการชี้แจงดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ เป็นไปตามหลักการและมาตรฐานในการเสนอข่าวสารของสื่อมวลชน

- อาจกำหนดเป็นข้อยกเว้นไว้ใน (๔) ว่า ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาสามารถชี้แจงต่อสื่อมวลชนได้หากมีการนำเสนอข่าวพาดพิง

- การนำความใน (๔) ไปกำหนดไว้ในประมวลจริยธรรมจะเหมาะสมกว่าการกำหนดไว้ในมาตรานี้หรือไม่

ประธานกรรมการเสนอเพิ่มความเป็น (๔) ดังนี้ “ไม่กระทำการใด ๆ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม อันเป็นการขัดขวางหรือแทรกแซง การใช้สิทธิหรือเสรีภาพของหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนโดยมิชอบ” และสอบถามว่าบทลงโทษของการฝ่าฝืนความในมาตรานี้เป็นอย่างไร

นายธนวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง ชี้แจงว่า การฝ่าฝืนความในมาตรานี้เป็นเหตุให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่ง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๘๗/๒ ดังนี้

“มาตรา ๑๘๗/๒ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาต้อง

(๑) ไม่ดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่ใดในหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๒) ไม่รับหรือแทรกแซงหรือก้าวก่ายการเข้ารับสัมปทานจากรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจอันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน หรือเป็นหุ้นส่วน หรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

(๓) ไม่รับเงินหรือประโยชน์ใด ๆ จากหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเป็นพิเศษ นอกเหนือไปจากที่หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ปฏิบัติต่อบุคคลอื่น ๆ ในธุรกิจการงานปกติ

(๔) ไม่กระทำการใด ๆ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม อันเป็นการขัดขวางหรือแทรกแซง การใช้สิทธิหรือเสรีภาพของหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนโดยมิชอบ

มาตรานี้มิให้ใช้บังคับในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภารับเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ เงินปีพระบรมวงศานุวงศ์ หรือเงินอื่นใดในลักษณะเดียวกัน และมีให้ใช้บังคับในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภารับหรือดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารกิจการของรัฐสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา หรือกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งในการบริหารราชการแผ่นดินที่เกี่ยวกับกิจการของสภา หรือกรรมการตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ

ให้นำความใน (๒) และ (๓) มาบังคับใช้แก่คู่สมรสและบุตรของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา และบุคคลอื่นซึ่งมิใช่คู่สมรสและบุตรของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภานั้น ที่ดำเนินการในลักษณะผู้ถูกใช้ ผู้ร่วมดำเนินการ หรือผู้ได้รับมอบหมายจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาให้กระทำการตามมาตรานี้ด้วย”

มาตรา ๑๘๗/๓

“มาตรา ๑๘๗/๓ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาต้องไม่ใช่สถานะหรือตำแหน่งการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภากระทำการใด ๆ อันมีลักษณะที่เป็นการก้าวท้าวหรือแทรกแซงเพื่อประโยชน์ของตนเอง ของผู้อื่น หรือของพรรคการเมือง ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การปฏิบัติราชการหรือการดำเนินงานในหน้าที่ประจำของข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ กิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ หรือราชการส่วนท้องถิ่น

(๒) กระทำการในลักษณะที่ทำให้ตนมีส่วนร่วมในการใช้จ่ายเงินงบประมาณหรือให้ความเห็นชอบในการจัดทำโครงการใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐ เว้นแต่เป็นการดำเนินการในกิจการของรัฐสภา

(๓) การบรรจุ แต่งตั้ง โยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง เลื่อนเงินเดือนหรือการให้พ้นจากตำแหน่งของข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำและมีใช้ข้าราชการการเมือง พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ กิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ หรือราชการส่วนท้องถิ่น”

ประเด็นการพิจารณา

ที่ประชุมแสดงความเห็น ดังนี้

- ควรแก้ไขเพิ่มเติมความใน (๒) เป็นดังนี้ “กระทำการในลักษณะที่ทำให้ตนมีส่วนร่วมในหรือได้รับผลประโยชน์จากการใช้จ่ายเงินงบประมาณหรือให้ความเห็นชอบในการจัดทำโครงการใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐ เว้นแต่เป็นการดำเนินการในกิจการของรัฐสภา”

ประธานกรรมการกล่าวว่า การสืบหาพยานหลักฐานการได้รับผลประโยชน์เป็นเรื่องยาก ความใน (๒) ที่กำหนดไว้เดิมจึงเหมาะสมแล้ว

- มีกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า ควรนำความในมาตรา ๑๘๗/๒ วรรคสอง กำหนดห้ามบุคคลอื่นซึ่งมิใช่คู่สมรสและบุตรของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภานั้น ที่ดำเนินการในลักษณะผู้ถูกใช้ ผู้ร่วมดำเนินการ หรือผู้ได้รับมอบหมายจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาด้วยหรือไม่

นายอัคร จารจินดา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการยกร่างบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า หากพิสูจน์ได้ว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาผู้ใดมีส่วนรู้เห็นให้คู่สมรส บุตร หรือบุคคลอื่นซึ่งมิใช่คู่สมรสและบุตรของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภานั้น ที่ดำเนินการในลักษณะผู้ถูกใช้ ผู้ร่วมดำเนินการ หรือผู้ได้รับมอบหมายจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา ก็ถือว่าเป็นการกระทำของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภานั้นเอง

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในมาตรานี้มีความเหมาะสมแล้ว จึงไม่ควรมีการแก้ไขเพิ่มเติม
มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๘๗/๓ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๘๗/๔

“มาตรา ๑๘๗/๔ ให้นำมาตรา ๑๘๗/๒ มาใช้บังคับแก่รัฐมนตรีด้วยโดยอนุโลม เว้นแต่กรณีดังต่อไปนี้

- (๑) การดำรงตำแหน่งหรือการดำเนินการที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่หรืออำนาจของรัฐมนตรี
- (๒) การกระทำตามหน้าที่และอำนาจในการบริหารราชการตามนโยบายที่ได้แถลงต่อรัฐสภา หรือตามที่กฎหมายบัญญัติ”

ประเด็นการพิจารณา

นายอัคร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการร่างบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า ความในมาตรานี้อาจต้องกำหนดให้นำความในมาตรา ๑๘๗/๓ มาใช้บังคับแก่รัฐมนตรีด้วยโดยอนุโลม เพราะจะทำให้ครอบคลุมถึงกรณีที่รัฐมนตรีโยกย้ายข้าราชการเพื่อประโยชน์ในการแต่งตั้งบุคคลอื่นด้วย แต่ทั้งนี้การกำหนดให้นำความในมาตรา ๑๘๗/๓ มาใช้บังคับแก่รัฐมนตรีด้วยโดยอนุโลมนั้น จะต้องไม่เป็นการขัดขวางต่อการบริหารของรัฐบาลโดยปกติ

ที่ประชุมแสดงความเห็น ดังนี้

- ควรนำความในมาตรานี้ไปกำหนดไว้ในมาตรฐานทางจริยธรรมจะเหมาะสมกว่าหรือไม่
- เรื่องการขัดกันแห่งผลประโยชน์นั้นเป็นเรื่องที่มีความสำคัญซึ่งควรกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ เพื่อให้เกิดสภาพบังคับอย่างเป็นรูปธรรม

ประธานกรรมการเสนอเพิ่มเติมความเป็นวรรคสอง ดังนี้ “นอกจากกรณีตามวรรคหนึ่ง รัฐมนตรีต้องไม่ใช้สถานะหรือตำแหน่งกระทำการใดไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมอันเป็นการก้าวก่ายหรือแทรกแซง การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อประโยชน์ของตนเอง ของผู้อื่น หรือของพรรคการเมืองโดยมิชอบตามที่กำหนดในมาตรฐานทางจริยธรรม”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๘๗/๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๘๗/๔ ให้นำความในมาตรา ๑๘๗/๒ มาใช้บังคับแก่รัฐมนตรีด้วยโดยอนุโลม เว้นแต่กรณีดังต่อไปนี้

- (๑) การดำรงตำแหน่งหรือการดำเนินการที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่หรืออำนาจของรัฐมนตรี
- (๒) การกระทำตามหน้าที่และอำนาจในการบริหารราชการตามนโยบายที่ได้แถลงต่อรัฐสภา หรือตามที่กฎหมายบัญญัติ

นอกจากกรณีตามวรรคหนึ่ง รัฐมนตรีต้องไม่ใช้สถานะหรือตำแหน่งกระทำการใดไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมอันเป็นการก้าวก่ายหรือแทรกแซง การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อประโยชน์ของตนเอง ของผู้อื่น หรือของพรรคการเมืองโดยมิชอบตามที่กำหนดในมาตรฐานทางจริยธรรม”

มาตรา ๑๘๗/๕

“มาตรา ๑๘๗/๕ รัฐมนตรีต้องไม่เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท หรือไม่คงไว้ซึ่งความเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทต่อไป ทั้งนี้ ตามจำนวนที่กฎหมายบัญญัติ

ในกรณีที่รัฐมนตรีผู้ใดประสงค์จะได้รับประโยชน์จากกรณีตามวรรคหนึ่งต่อไป ให้แจ้งประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง และให้โอนหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทดังกล่าว ให้แก่นิติบุคคลซึ่งจัดการทรัพย์สินเพื่อประโยชน์ของผู้อื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

รัฐมนตรีจะเข้าไปเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการหุ้นหรือกิจการของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทตามวรรคสองไม่ว่าในทางใด ๆ ก็ได้

มาตรานี้ให้ใช้บังคับแก่คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของรัฐมนตรีและการถือหุ้นของรัฐมนตรีที่อยู่ในความครอบครองหรือดูแลของบุคคลอื่นไม่ว่าโดยทางใด ๆ ด้วย”

ประเด็นการพิจารณา

-ไม่มี-

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๘๗/๕ โดยไม่มีการแก้ไข

จากนั้น ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนำเสนอร่างมาตรา ๘๒ ที่มีการปรับปรุงตามความเห็นของที่ประชุมให้ที่ประชุมพิจารณา ดังนี้

มาตรา ๘๒

“มาตรา ๘๒ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกว่าสมาชิกภาพของสมาชิกคนใดคนหนึ่งแห่งสภานั้นสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๐๒ (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๑) หรือ (๑๓) หรือมาตรา ๑๑๒ (๓) (๔) (๖) (๘) หรือ (๙) แล้วแต่กรณี และให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับคำร้อง ส่งคำร้องนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกผู้นั้นสิ้นสุดลงหรือไม่

เมื่อได้รับเรื่องไว้พิจารณา หากปรากฏเหตุอันควรสงสัยว่าสมาชิกผู้ถูกร้องมีกรณีตามที่ถูกร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้สมาชิกผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัย และเมื่อศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยแล้ว ให้ศาลรัฐธรรมนูญแจ้งคำวินิจฉัยนั้นไปยังประธานแห่งสภาที่ได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่ง ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกผู้ถูกร้องสิ้นสุดลง ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่หยุดปฏิบัติหน้าที่ แต่ไม่กระทบต่อกิจการที่ผู้นั้นได้กระทำไปก่อนพ้นจากตำแหน่ง

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๐๒ (๔) หรือ (๕) หรือมาตรา ๑๑๒ (๔) ให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๐๒ (๖) (๑๑) หรือ (๑๓) หรือมาตรา ๑๑๒ (๖) (๘) หรือ (๙) ให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย และให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้นด้วย

ในกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่าสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาคนใดคนหนึ่งมีเหตุสิ้นสุดลงตามวรรคหนึ่ง ให้ส่งเรื่องไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยตามวรรคหนึ่งได้ด้วย”

ประเด็นการพิจารณา

ที่ประชุมสอบถามและแสดงความเห็น ดังนี้

- เหตุใดความในวรรคสามและวรรคสี่จึงไม่มีการอ้างถึงความในร่างมาตรา ๑๐๒ (๓)

- ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการควรรักษาความในร่างมาตรานี้ไปแก้ไขเพิ่มเติมในส่วนของเลขมาตราที่เกี่ยวข้องให้ถูกต้องตรงกับที่มีการแก้ไข

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง ชี้แจงว่า ความในร่างมาตรา ๑๐๒ (๓) คือเป็นกรณีการลาออกจากตำแหน่ง ซึ่งไม่ใช่เรื่องที่เป็นกรกระทำความผิดที่จะต้องถูกเพิกถอนตามความในวรรคสามและวรรคสี่ ความในมาตรานี้จึงกำหนดให้เฉพาะสมาชิกภาพสิ้นสุดลงเท่านั้น

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๘๒ โดยไม่มีการแก้ไข

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

๔.๑ นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ โฆษกกรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการประชาสัมพันธ์และสำรวจความคิดเห็นของประชาชน หรือที่ประชุมเกี่ยวกับกำหนดการการแถลงข่าวและการชี้แจงทำความเข้าใจร่างรัฐธรรมนูญต่อหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้

๑) การแถลงข่าวเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจร่างรัฐธรรมนูญ จะจัดขึ้นในวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๙ ตั้งแต่เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา เป็นต้นไป ณ ห้องประชุมคณะกรรมการธิการ หมายเลข ๒๑๓ - ๒๑๔ อาคารรัฐสภา ๒

๒) การชี้แจงทำความเข้าใจร่างรัฐธรรมนูญต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติและสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ จะจัดขึ้นในวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ตั้งแต่เวลา ๑๓.๐๐ นาฬิกา เป็นต้นไป ณ ห้องประชุมรัฐสภา

๓) การชี้แจงทำความเข้าใจร่างรัฐธรรมนูญต่อสภาองค์กรชุมชนจะจัดขึ้นในวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ระหว่างเวลา ๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ นาฬิกา ณ อาคารรัฐสภา ๒ โดยสถานที่ที่แน่นอนจะได้แจ้งให้ทราบอีกครั้งหนึ่ง

ที่ประชุมเห็นชอบ

๔.๒ ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญครั้งต่อไปในวันจันทร์ ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๙ เวลา ๑๑.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เมื่อประชุมเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมและกล่าวปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๘.๑๕ นาฬิกา

นางสาววรินทร์พร ปณิธานธรรม

วิทยากรชำนาญการ

นายเผ่าพันธุ์ นวลสง

นิติกรชำนาญการ

นายเฉลิมศักดิ์ ใจธานี

วิทยากรชำนาญการ

นางสาวจินดารักษ์ แสงกาญจนวนิช

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง

สำนักบรรณานุกรม ๒

ผู้ตรวจทาน

เอกพล ยุทธนากรชัย/พิมพ์